CALLIMACHI

AETIORUM LIBRUM I

PROLEGOMENIS TESTIMONIIS ADNOTATIONE CRITICA
AUCTORIBUS IMITATORIBUS

INSTRUXIT

EUGENIUS DITTRICH
DR. PHIL.

COMMENTATIO EX SUPPLEMENTO VICESIMO TERTIO ANNALIUM PHILOLOGICORUM
SEORSUM EXPRESSA

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI
MDCCCXCVI

PAGINARUM NUMERI SUNT SUPPLEMENTI VICESIMI TERTII ANNALIUM PHILOLOGICORUM

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI

De Aetiis Callimacheis.

Praefatio.

Ex nobilissimis versibus Propertianis qui extant in carmine primo libri quarti colligitur quid continuerint Aetia Callimachi. Nam cum Umber Callimachus l. l. verbis expressis ad exemplar Battiadae sese scripturum esse dicat elegias de sacris et diebus festis et de priscis locorum cognominibus vel uti ipsum poetam audiamus (IV 1, 62—64, 69):

Mi folia ex hedera porrige, Bacche, tua
Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi.
* * *
Sacra diesque canam et cognomina prisca locorum.

Quid luce clarius in exemplari quod secutus est Propertius eius modi carmina extitisse? Atqui poterat fieri, ut Propertius Callimachi assecla esset, si reapse poeta Cyrenaeus frigidissima illa de terebris rebusque similibus carmina fingeret? Videsne uti ad imitanda Aetia idem Propertius adhortetur notissimis versibus libri alterius (II, 34, 31), ubi praeter Philetae lusus Callimachi somnia (i. e. Aetia, ad quorum prologum spectat illa vox) commendantur; quod fieri non poterat, si et Philetas et Callimachus (in Aetiis) elegias scripsissent amatorias. Quocum convenit, ut inter genus ludicrum Philetae et Callimachi genus non inflatum consulto statuatur discrimen, cum illam alteram verborum structuram a Scaligero excogitatam quae a W. Langio et A. Ottone pronis auribus accepta est, nemo sciens nesciat esse durissimam. Propertius autem, cum Callimachum non inflatum appellarit, Cyrenai vestigia planissime pressit qui rhapsodorum et cyclicorum genus scribendi castigavit tumidum (παχύ Call. fr. 74[b] et cfr. Catull. 95, 10), ut Quintilianus qui (XII 10, 16 sq.) de Asianorum dicendi genere inflato ac tumido disputavit. Nec varias quisquilias in illis libris memoriae tradidit Callimachus, sed omnes quas illustravit origines urbium et similia argumenta uno quodammodo filo conexuit, uno tenore ita descripsit, ut toti carmini unum nomen inscribere liceret. At tamen fac uti haec verba recte perspicias, nam uno argumentorum inter se ordine non uno carmine continuo singulae narrationes coniunctae

sunt[1]). Quo factum est uti illud οὐχ ἓν ἄειςμα διηνεκὲς[2]) vix in lucem proditum ab adversariis poetae lividis et invidiosis vehementissime atque acerbissime vexaretur male dicentibus antiquum carmen scribere natura et indole vetitum esse Callimachum. Neque igitur Battiades imitatus Antimachum Lydae poetam tumidum compositione sed metro solo, carmina distichis cincta quae veteres omnino elegias nominare solebant ut supra diximus uno filo conexuit.

Sed cum de forma horum carminum dixerimus elegiaca necesse est de difficillima illa quaestione quae est de Ἐλεγείων opere Callimacheo pauca explicare. Nam etsi ex versibus Propertianis non licet colligere Callimachum scripsisse singulare opus cui inscripserat Ἐλεγεῖα, verum tamen errat vehementissime Susemihlius (Hist. litt. Alex. I, 364, adn. 71), qui ulla negat fragmenta praeter frg. 67 a se cum Schneidero in Cydippam[3]) repositum ad Ἐλεγεῖα posse revocari. Nos non calculis iudicabimus incertis, cum fragmenta extent quae verbis ipsius Callimachi consuetudinem ac formam elegiacam luculenter prae se ferant. Nam hac in serie numeranda sunt fragmenta 109, 540, 27, 106, 128, anon. 376:

Καὶ γὰρ ὁ Θρηικίην μὲν ἀπέςτυγε χανδὸν ἄμυςτιν
  ζωροποτεῖν, ὀλίγῳ δ' ἥδετο κιςςυβίῳ.
τῷ μὲν ἐγὼ τόδ' ἔλεξα περιςτείχοντος ἀλείςου
  τὸ τρίτον· ἠβαιὴν οὔτι κατὰ πρόφαςιν
τὼς μὲν ὁ Μνηςάρχειος ἔφη ξένος, ᾧ δὲ ςυναινῶ
  . . . . (pentameter desideratur)
καὶ γὰρ ἐγὼ τὰ μὲν ὅςςα καρήατι τῆμος ἔδωκα
  ξανθὰ ςὺν εὐόδμοις ἁβρὰ λίπη ςτεφάνοις,

---

1) Non satis hanc rem perspexit Diltheyus in Cydippa p. 25: Aetia respiciens, elegiarum nullo continuitatis vinculo conlectionem.

2) Erravit Reitzensteinius (in Hermae vol. XXVI p. 311 adn. 3) qui scholiastae verba (schol. Call. II, 106) nimis pressit, nam ille levidensis, ubi: ἐγκαλεῖ, inquit, διὰ τούτων τοὺς ςκώπτοντας αὐτὸν μὴ δύναςθαι ποιῆςαι μέγα ποίημα, nihil aliud voluit dicere nisi a Callimacho in Hecala non singulas uti in Aetiis elegias sed unum carmen scriptum esse continuum quod amplioris spatii quam unam quamque elegiam fuisse verissimum est. Itaque non recte contendit Reitzensteinius: „Nur hat er dann natürlich den Kallimachos missverstanden, welcher unmöglich die Hekale selbst als das grosse Epos als ἓν ἄειςμα διηνεκές, d. h. ein durch mehrere Gesänge fortlaufendes Gedicht bezeichnen konnte.“ Nam unde sequitur ut illud ἓν ἄειςμα διηνεκὲς fuerit „ein durch mehrere Gesänge fortlaufendes Gedicht“? Sed mecum consenties qui ἓν ἄειςμα διηνεκὲς contrarium esse explico dispositioni Aetiorum, ita ut continuitas carminis non solum pertineat ad argumentum, sed etiam ad metrum; quae suspicio confirmatur forma carminis Hecalae non ex pluribus partibus, non ex pluribus vel rectius duobus metris distichorum modo in unum conformatis compositi sed uno filo puris hexametris conexi.

3) Haec sententia est falsissima, nam in Etymologico quod vocatur μέγα (cfr. p. 167) plane exscriptum est Ἐλεγείοις quorum liber alter, non Aetiorum, citatus fuit ab Joanne Stobaeo (Eclog. II, p. 28, 14 editionis Wachsmuthianae = frg. 106), nam lacuna ita explenda est.

ἄπνοα πάντ᾽ ἐγένοντο, παραχρῆμ᾽ ὅσσα τ᾽ ὀδόντων
ἔνδοθι νειαίρην τ᾽ εἰς ἀχάριστον ἔδυ,
καὶ τῶν οὐδὲν ἔμεινεν ἐς αὔριον· ὅσσα δ᾽ ἀκουαῖς
εἰσεθέμην, ἔτι μοι μοῦνα πάρεστι τάδε·
* * * * * (lacuna amplior).
καὶ κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχειν, ἀνιῶντος ἐδεστοῦ,
κηγὼ, Πυθαγόρης ὡς ἐκέλευε, λέγω.
ἶσόν τοι κυάμους ἔσθειν κεφαλάς τε τοκήων.

Sententia est dilucida, nam Battiades fastidiosus de sat multa potatione convivae cuidam idem sentienti narravit quid audierit quondam ex hospite Pythagoreo de disciplina illa disputante. Quam arte autem haec fragmenta inter se cohaereant, quantum ab Aetiis abhorreat frg. 109 [1]), quis est quin annuat? Sed cum frg. 27 apte coniunctum sit et cum antecedentibus et cum versibus sequentibus, veri simile est hunc hexametrum a Prisciano Aetiis inculcatum illuc revocari non posse. Neque alia intercedit ratio inter frg. 256 et 11 cui Stobaeus adscripsit in Sermonum cap. CXV: Καλλίμαχος ἐν πρώτῳ ἐπῶν, Bentleius autem errore inductus Αἰτίων quod miro consensu non solum Schneider sed etiam Meinekius et Bergkius probavere invito Valckenario qui elegias recordatus et in codice Leidensi nisus, in quo libro lemma extat Ἐλεγείων, scripturam commendavit Καλλίμαχος ἐν πρώτῳ ἐλεγείων. Huc accedit, quod nomen illud Ἐλεγείων aliunde constat, cum non modo in Etymologico Magno p. 290, 50 quo loco Ἐλεγείοις aperte esse scriptum vir doctissimus Reitzensteinius liberaliter ac benevole certiorem me fecit, versus quidam ex elegiis afferatur Callimacheis, sed idem etiam item reperiatur apud Stobaeum CXIII quam lectionem frustra Diltheyus sine ullo successu adstipulantibus Schneidero et Susemihlio vexavit. Ait autem Callimachus frg. 11, quocum coniunxit Ernestius fg. 256:

Γηράσκει δὲ γέρων κεῖνος ἐλαφρότερος
Κοῦροι τὸν φιλέουσιν, ἑὸν δέ μιν οἷα γονῆα
χειρὸς ἐπ᾽ οἰκείην ἄχρις ἄγουσι θύρην.
Τέρπνιστοι δὲ τοκεῦσι τόθ᾽ υἱέες.

Praeterea cum Callimachi verba accuratius inspexeris, qui potest fieri ut dubites senem illum quem iuvenes amant patrisque instar colunt amatorem quondam fuisse puerorum, unde apparet fragmenta illa pertinere ad elegiam περὶ παιδοφιλίας in qua agmen claudit frustulum 107:

---

1) Rectissime Diltheyus (in disputatione quae est de epigrammatis Graecis nonnullis, Ind. Gotting. 1881/82 p. 11) his verbis castigavit Schneiderum: frg. 109 quod O. Schneiderus a perversa opinione profectus ad epigrammata rettulit, cum id elegiae longioris particulam esse appareat.

αἴθε γὰρ ὦ κούροισιν ἐπ᾽ ὄμμασι λίχνα φέροντες
Ἔρχιος ὡς ὑμῖν ὤρισε παιδοφιλεῖν
ὧδε νέων ἐρόῳτε· πόλιν κ᾽ εὔανδρον ἔχοιτε,

quae verba iam Meinekius huc revocavit (Analectorum Alexandrinorum p. 404).

Sed haec quidem de elegiis Callimacheis quae non solum scripsisse Callimachum elegias sed quales etiam fuerint illae intellegere sufficient. Iam redeo ad Aetia. Nostra argumentatio proficiscetur ex ipsius Callimachi certissimis fragmentis interpretandis. Itaque primum de certis libri primi fragmentis disputabimus, deinde libri argumentum narrabimus, textum denique constituemus.

De certis libri primi fragmentis.

Extat in primo libro frg. 14 a Stephano Byzantio servatum: Ἀραχναῖον, ὄρος Ἄργους. Καλλίμαχος Αἰτίων ά[1]), qui mons apud Callimachum pascendi locus fuisse videtur Inachi filiae Ioni. Nam cum Arachnaeum haud procul eminet a Mycenis, ubi in bovis formam Ionem esse conversam idem testatur Byzantius: Μυκῆναι· ἀπὸ τοῦ μυκήσασθαι τὴν Ἰὼ βοῦν ἐκεῖ γενομένην[2]), tum prope Mycenas Io dicitur pasci teste Apollodoro II, 6 (editionis Wagnerianae): οὗτος (sc. Ἄργος) ἐκ τῆς ἐλαίας ἐδέσμευεν αὐτὴν ἥτις ἐν τῷ Μυκηναίων ὑπῆρχεν ἄλσει[3]), tum vero ad planitiem Argivam Arachnaei iugi cacumen existit Εὔβοια, cuius nomen indidem ductum videtur esse unde insulae Εὐβοίας. Originem autem tradidit illius nominis (cfr. Etymol. Magn. Εὔβοια) Aegimii auctor carminis (frg. 3 Rz.)[4]) a

1) nam αἰτίων α, non Αἰτίων πρώτῃ, in codicibus, ut comperi ex B. Niesio viro doctissimo qui summa cum liberalitate haec mecum communicavit: frg. 13 (p. 130, 6) αἰτιῶν α', frg. 14 (p. 110, 4) αἰτίων α', frg. 15 (p. 430, 3): αἰτιῶν α', frg. 16 (p. 447, 4) αἰτιῶν α', frg. 18 (p. 635, 12) δὲ αἰτιῶν πρώτῃ; quae ad reliquos Aetiorum libros pertinent fragmenta, signantur in codicibus ubique numeris, non verbis.

2) Ad Hesiodeam (ex Catalogis) fabulam spectat illa memoria cfr. Maassii de Aeschyli Supplicibus commentationem, Ind. Gryphiswald. 1890/91 p. XXIX adn. 3).

3) Multis saeculis post non modo lucus, sed etiam arbor monstrabatur ad quam Argus Ionem alligaverat (cfr. Sophocl. Electr. 4, Plinii n. h. XVI, 239, Steffeni Tabulam Mycenaeam et Engelmanni disputationem in Roscheri lex. mythol. II, 265).

4) Aegimii frg. 3 Rz.:

Νήσῳ ἐν Ἀβαντίδι δίῃ·
τὴν πρὶν Ἀβαντίδα κίκλησκον θεοὶ αἰὲν ἐόντες
τὴν τότ᾽ ἐπώνυμον Εὔβοιαν βοὸς ὠνόμασεν Ζεύς

ubi mirum in modum non codicum scripturam sed poetae stilum corrigere voluerunt G. Hermannus et Meinekius; in hoc versu quamvis non bene tornato sola vox delenda est νιν, quam codices exhibent post ὠνόμασεν.

Stephano Byzantio ascripti Hesiodo, cuius imitatorem Callimachum constat fuisse, apud Stephanum Byzantium v. Ἀβαντίς ex Herodiano compilantem (cfr. Herodiani opera I, 104 Lentzii). Dicunt autem de Arachnaeo monte Neumannus et Partschius in libro qui inscribitur *Physikalische Geographie* p. 179: „Das Ἀραχναῖον (1199 m) liegt im Westen von Epidauros, sein Westende an der argivischen Ebene nimmt in den berühmten Hügeln Ἀκραία und Εὔβοια (532 m) bei Mycenae nordwestliche Richtung." Non igitur verum videtur perspexisse Knaackius (Analecta Alexandrino-Romana, diss. Gryphisw. 1880 p. 25) qui frg. 14 revocavit ad Lini et Coroebi historiam.

De Europa.

Sed redeamus Mycenas ad quam urbem notissimum est Herculem taurum Cretensem Eurysthei iussu asportasse. Huc pertinet, ut Ruhnkenius intellexit, primi Aetiorum libri obscurum illud fragmentum quod Batavo illi doctissimo crux erat critica. Nam quod a Callimacho frg. 13[b] dictum, in Etymologico Havniensi reservatum:

Ταῦρον ἐρυμικὴν εἰς ἑνὸς ἀστερέτου.

in altero multo mutilatius repertum est, ab Ruhnkenio uno tenus verbo tam integrum posteris dabatur, uti pro ἐρυμικὴν scriberet ἐριμύκην. Schneider autem magna cum sagacitate correxit:

Ταῦρον ἐριμύκην εἷς ἑνὸς ἀντερέτου

quam coniecturam comprobavit Bergkius. Sed tamen difficultas sat magna doctos illos videtur fugisse quia appellatio ἀντερέτης non convenit cum regula quae ibidem de genitivi nominum propriorum in ης terminantium declinatione in Etymologico (Etym. Magn. p. 1893) conservata est: Ὁ κανών· οἱ Ἴωνες καὶ οἱ ποιηταὶ τὰς εἰς ω̅ ληγούσας γενικάς, τὰς ἀπὸ τῶν εἰς η̅ς εὐθειῶν γενομένας, διὰ τοῦ ε̅ω̅ προφέρουσιν ἐπὶ γενικῆς, οἷον Ξέρξης, Ξέρξεω, Ἀτρείδης Ἀτρείδεω, ἐναντίως τοῖς Βοιωτοῖς καὶ Αἰολεῦσιν. ἐκεῖνοι γὰρ διὰ τοῦ α̅ο̅ ποιοῦσι, τοῦ α̅ ἐκτεινομένου. — Πηληιάδεω παρὰ τὸ Πηλεύς — ἐν ἡρωικῷ δὲ μέτρῳ τὰς ἀπὸ τῶν εἰς η̅ εὐθειῶν οἱ ποιηταὶ οὐ προφέρονται εἰς ο̅υ̅, ἀλλὰ ἢ διὰ τοῦ ε̅ω̅ Ἰωνικῶς, ὡς Πηλείδεω, ἢ διὰ τοῦ α̅ο̅ Δωρικῶς, ὡς Ὀρέσταο· Καλλίμαχος δὲ ἐν πρώτῳ Αἰτίων ἐχρήσατο τῇ εἰς ο̅υ̅. Itaque non sanata est illa memoria neque a Schneidero neque ab aliis doctis quorum coniecturas fide carentes non enumerabo. Est autem illud frustulum (13[b]) cum frg. 275 coniungendum et sic scribendum:

ταῦρον ἐριμύκην ἶνιος Ἀστερίου
[δεσμεύσας] ὁ μὲν εἷλκεν, ὁ δ' εἵπετο νωθρὸς ὁδίτης,

nam pro Ἀστέριος quod nomen reapse reperitur, formari licebat Ἀστερίας vel ionice Ἀστερίης, uti his firmatur exemplis certissimis:

Αἴνιος (Hom. Iliad. XXI, 210)	Αἰνίας (C. I. G. I, 237).
Ἀκέσιος (Scr. h. eccl. I, 10)	Ἀκεσίας (Athen. XII, 516 b).
Ἄλκιος (Athen. XII, 547 a)	Ἀλκίας (Lys. 7, 10).
Ἄμφιος (Hom. Iliad. V, 612)	Ἀμφίας (Thuc. IV, 119).
Ἄνθιος (Schol. Iliad. II, 508)	Ἀνθίας (C. I. G. I, 93).
Ἄσιος (Hom. Iliad. XVI, 717 etc.)	Ἀσίας (Hdt. IV, 45).
Κτήσιος (Hom. Od. XV, 414)	Κτησίας (Strab. I p. 43 C. etc.).
Λάιος (Hdt. V, 43)	Λαΐας (Paus. V, 4, 5).
Μάντιος (Hom. Od. XV, 242 etc.)	Μαντίας (Diod. Sic. XVI, 2).
Νικήσιος (Varronis r. r. I, 1, 8)	Νικησίας (C. I. G. I, 206).
Ξάνθιος (Parthen. erot. 5)	Ξανθίας (C. I. G. III, 6408).
Ξένιος (C. I. G. III, 5642, 18)	Ξενίας (Xen. anab. I, 1, 2—4 etc.).
Πύθιος (Hdt. VII, 27 etc.)	Πυθίας (Pol. IV, 72).
Σάμιος (Hdt. III, 55)	Σαμίας (C. I. G. I, 1593).
Τιμήσιος (Hdt. I, 168)	Τιμησίας (Plut. de amic. mult. 7).
Φάνιος (C. I. G. III, 4713 b)	Φανίας (Xen. Hell. V, 1, 26 etc.).
Φράσιος (Nonnus XXXII, 234)	Φρασίας (Xen. anab. VI, 5, 11).

Ἀστέριος autem si non verus pater, sed tamen vitricus Minois (Apollodoro teste III, 5 editionis Wagnerianae), in cuius posthac regnum Europa eodem tauro quem multo post Mycenas traxit Hercules, Iovi adducta esse dicitur auctore Acusilao apud Apollodorum II, 94 (editionis Wagnerianae): ἕβδομον ἐπέταξεν ἆθλον τὸν Κρῆτα ἀγαγεῖν ταῦρον· τοῦτον Ἀκουσίλαος μὲν εἶναί φησι τὸν διαπορθμεύσαντα Εὐρώπην Διί. Et profecto spectat huc frg. 16:

Μεσοπόντιος[1]) [ἦλθε] Ποσειδῶν (cfr. Hes. theog. 732),

quae verba conferenda sunt cum Moschi Europae v. 120 sq.:

καὶ δ᾽ αὐτὸς βαρύδουπος ὑπεὶρ ἅλα Ἐννοσίγαιος
κῦμα κατιθύνων ἁλίης ἡγεῖτο κελεύθου κτέ.

quamquam scio ceteris in rebus Moschum famam vulgarem secutum Iovem ipsum in taurum sese mutantem induxisse qua de causa poetam illum fuisse hac in re non audeo dicere Callimachi imitatorem, praesertim cum fabula illa in deliciis esset artificibus (cfr., uti non nulla exempla afferam, Gerhard, Auserlesene Vasenbilder II p. 28, tab. XC, Millin-Millingen, Peintures de vases antiques par S. Reinach II, 6, p. 46; Notizie degli Scavi 1890 p. 148 sqq.). Ex quibus omnibus apparet, uti in tertio libro Cydippae fabulam fuisse insertam, ita in primo Aetiorum historiam Europae, si non copiose narratam, tamen obiter fuisse tactam.

---

1) ubi Stephani codex Redigeranus praebet: Μεσοπόντιος· ὁ ἐννόσιος Ποσειδῶν, codex Vossianus ὁ ἐνέσιος Ποσειδῶν, Perusinus Ποσειδῶν ὁ ἐρέσιος exhibent.

De hypomnematis Callimacheis.

Nec minus ad Europae fabulam hoc loco a Callimacho tractatam frustulum pertinet 558 quod in schol. ad Eur. Rhes. 28 reperimus: ἑτέραν δὲ [sc. Εὐρώπην] Φοίνικος· ἔνιοι ἀναγράφουσι καὶ Ἀγήνορος, ὡς καὶ Εὐριπίδης καὶ ἄλλοι ἱστοροῦνται, ἧς τοὺς περὶ τὸν Μίνω γενέσθαι φασίν. ἔνιοι δέ εἰσιν οἳ καὶ παρὰ τὴν αὐτὴν ὠνομάσθαι τὴν ἤπειρον καθάπερ καὶ Καλλίμαχος (cfr. Moschum I, 7 sqq.) Ζηνόδοτος δὲ ἐξ αὐτοῦ, unde non id sequitur, quod Schneider affirmavit, ἐξ ὑπομνημάτων Callimachi haustum esse hoc fragmentum. Nam cur Zenodotus non sua sumpserit ex Aetiis Callimacheis, si modo Cyrenaeus poeta conscripsit ὑπομνήματα? Etenim Athenaeus III p. 95 f. (cfr. X p. 412 a = frg. 100^{h} nro. 6): μαρτυρεῖ, inquit, Καλλίμαχος ἢ Ζηνόδοτος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, quae ob verba Duentzer (de Zenodoti studiis Homericis p. 29) et Koepkius (de hypomnematis Graecis p. 12) iure dubitavere, num ὑπομνήματα aut Callimachi fuerint aut Zenodoti, quamquam cum Apollonii (I, 1116) scholiastae et Genevensis Theocriti (XVII, 98) quorum utrumque ex Theonis commentariis doctrinam petivisse veri simile est, Callimacho id opus ascripserunt, tum Harpocratio alio auctore usus atque Athenaeus quocum Suidas convenit nomine operis omisso. Vides ergo in vetustis tabulis quae πίνακες vocabantur volumen illud non fuisse numeratum in Callimacheis, ut ambigeretur de scriptore, quae res eo erat difficilior quia Zenodotus tam diligenter atque accurate Callimachi libros excerpserat, quod non fugit ipsum scholiastam ad Eur. Rhes. 28, uti ὑπομνήματα Zenodoti Callimacheam dictionem prae se ferre viderentur. Nam in vitio est Schneideri errori astipulari qui arbitrabatur unum opus Callimacheum a Zenodoto esse exscriptum, quam suspicionem recte improbavit Diltheyus, quoniam altera epitoma ex altera manaverit; quod tamen iam temporibus illis veteribus factum non est probabile. Neque autem minus deceptus est Diltheyus alios quoque scriptores in usum vocatos esse opinatus, nam sentiendum est cum Schneidero nihil hac de re memoriae proditum esse argumentato. Immo res ita se habet, sicuti nos diximus, hypomnemata non fuisse Callimachi sed Zenodoti, qui nostro loco sua prompsit ex Aetiis Callimacheis. Sed uti hac occasione data rem ad finem perducam, haud inepta videtur coniectura frg. 100^{h} nr. 2: Ἀκή· πόλις αὕτη ἐν Φοινίκῃ —, ἣν Νικάνωρ ὁ περὶ μετονομασιῶν γεγραφὼς καὶ Καλλίμαχος ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι τὴν νῦν Πτολεμαΐδα καλουμένην φασὶν εἶναι a Zenodoto petitum ex eo libro quem Callimachus scripsit περὶ μετονομασιῶν. Deinde frg. 100^{h} nr. 3: Ἀπολλόδωρός φησι Νηπείας πεδίον ἐν Φρυγίᾳ· ὁ δὲ Καλλίμαχός φησιν ἐν Ὑπομνήμασι Νέμεσιν εἶναι τὴν τὸ πεδίον κατέχουσαν, cum verba illa extent in schol. Apoll. Rhod. I 1116, Argonautae autem Apollonio auctore oras illas legerint et Callimachus, cuius vestigia, si non in omnibus partibus,

ut infra videbimus, sed in plerisque tamen rebus Rhodium poetam pressisse constat, non modo reditum Argonautarum[1]) descripserit, sed etiam exposuerit qua via nautae in Colchos[1]) pervenirent, ad

---

1) Nam uti in praefatione enarravimus uno filo conexuit argumenta Callimachus quamvis non uno carmine continuo, et uti in fine nostrae disputationis cognosces primum Aetiorum librum continuisse fata et facta Ius, cuius filius Epaphus ex Memphi genuit Libyam, et haec ex Neptuno concepit Belum. Belus autem genuit (cfr. Nonnum III, 297) Agenorem patrem Cadmi, cuius filia erat Semele, et Cεμέλης nomen sequitur in Suidae tabula post Ἰοῦς ἄφιξιν (cfr. p. 197 sq.), quo loco explicavimus alteri Aetiorum libro inscriptum fuisse titulum Cεμέλην. Cuius est Bacchus ab Inone nutritus Phrixi et Hellae noverca. Phrixus autem cum Hella profugus, postquam soror in mare id praecipitavit, quod ἀπὸ Τάμμεω θυγατέρος (frg. 21ª) accepit nomen Hellespontum, in Aea suppendit vellus aureum propter quod Argonautae, postquam Minerva in Argo navem fabricandam inseruit assulam quercus Dodonaeae vaticinantis (huc spectare videtur frg. 24ª) in Colchorum fines Iasone duce expeditionem fecerunt. Sed ne hoc loco longus sim, re prospere perfecta Argonautae redierunt, et ad hanc carminis partem spectant non solum fragmenta a Strabone (I p. 46) servata (cfr. Schneiderum II p. 78) et frg. 563 ut exempla afferam, sed etiam propter Pausaniam VII, 4, 4 fragmentum 105, de quo accuratius hac occasione data iam disputabimus, cum textus usque adhuc corruptus ita restituendus sit:

Οὔπω Cκέλμιον ἔργον ἐύξοον, ἀλλ' ἐπὶ τεθμὸν
δηναιὸν γλυφάνων ἄξοος ἦcθα cανίc.
Ὧδε γὰρ ἱδρύοντο θεοὺc τότε· καὶ γὰρ Ἀθήνηc
ἐν Λίνδῳ Δαναὸc κῆλον ἔθηκεν ἕδοc,

quod fragmentum ex Plutarchi περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖc δαιδάλων (Plutarchi opp. V, 10, p. 20 Düb.) servavit Eusebius (praep. evang. III, 8 Dind.). Sed iam dicendum erit de scripturis librorum. Primum de nomine Cκέλμιc enarrandum est de quo summa liberalitate Heikelii Helsingforsiani et Eduardi Schwartzii Giessensis certior factus sum in omnibus Eusebii libris scriptum esse Cκέλμιον non Cμίλιον neque ullam lectionis varietatem extare. Sed cur tandem omnes editores quicumque operam dedere Callimachi fragmentis, Cμίλιον vel Cμίλιδοc vel Cμιλικὸν praetulerunt? Tanta erat auctoritas Valckenarii (Diatr. in Eur. rel. p. 215) (cfr. Toupii Emend. in Suid. III p. 92), qui in loco nitebatur Olympichi apud Clementem Alexandrinum (Protrep. IV, 46): τὸ δὲ ἐν Cάμῳ τῆc Ἥραc ξόανον Cμίλιδι τῷ Εὐκλείδου πεποιῆcθαι Ὀλύμπιχοc ἐν Cαμιακοῖc ἱcτορεῖ. Quam coniecturam, quia et Plutarcho et Olympicho licebat non eosdem fontes secutis inter se de nomine artificis discrepare, non modo non esse necessariam, sed falsam apparet ex scholiis Pausanianis quae nuper repperit et in publicum protulit Spiro in Hermae vol. XXIX, ubi adnotata ad Paus. VII, 4, 4 sunt haec: ὁ δὲ Καλλίμαχοc Cκέλμιν ἀντὶ Cμίλιδόc φηcι (cfr. Paus. VII, 4, 6). Neque aliter hanc rem sese habere cognovit Wilamowitzius in Hermae vol. XXIX p. 245.

Deinde ut omittam quod in codicibus pro ἐύξοον traditum est, cum ex εἰcοξόανα Parisini A 451 vetustissimi, qui liber vocatur Arethae (cfr. O. ab Gebhardt et Harnack in opere quod inscribitur *Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Litteratur* Heft 2, p. 40 et Heikelii 'de praeparationis evangelicae Eusebii edendae ratione quaestiones' p. 5) et εἰcξόανον Parisini B 465, Marciani 341, Bononiensis 3643 nihil aliud veri similius elici possit, transeo ad verba ἐπὶ τεθμὸν δηναιόν. Nec iure vexata est illa scriptura, nam cum codices exhibeant alii δὴ

alterum librum Aetiorum spectat. Nam quamquam in isdem scholiis Hecalae fragmentum 45:

Νηπείης, ᾗ τ' ἀργός, ἀοίδιμος Ἀδρήστεια

citatur, non tamen recte revocatur illa memoria ad Hecalam, sed alterum Aetiorum librum, ex quo pentametri frustulum manavit:

Νηπείης θηλύτατον πεδίον (frg. 296),

nam cfr. verba quae supra exscripsi scholiastae Apollonii. Nec veri dissimile est frg. 100[h] nr. 4 in quo Hecatae fabula narratur, eidem

---

νεό///γλυφον (Parisinus A) alii δὴ νεόγλυφον (Marcianus j 342) alii δηναιόγλυφον (Parisinus B 465 et Bononiensis) lectio elucet ἐπὶ τεθμὸν δηναιόν quae neque Bentleio erat mutanda in ἐπὶ τεθμοῦ δηναιοῦ neque Bergkio in ἔτι τεθμὸν δηναιὸν neque Meinekio in ἔτι τεθμῷ δηναιῷ, quam Meinekii coniecturam Schneider confirmavit. Sed praepositio ἐπὶ adverbialiter cum accusativo usurpata est, cuius consuetudinis haud pauca extant exempla: ἐπ' ἴσα, ἐπ' ἔλαττον, ἐπὶ πλέον atque ut Homerica locutio ἐπὶ στάθμην ad amussim significat, ita ἐπὶ τεθμὸν δηναιὸν explicandum est latine: secundum priscum morem. Vocem autem, quae praeterea latet in codicum scriptura, γλυφάνων, recte restituit Toupius cui omnes hac in re versati praeter Meinekium (γλυφάνοις) astipulati sunt; γλυφάνῳ scripserat Bentleius. Sed ne diutius morer in codicum minutiis, satis habeo commemorare non modo verba quae sequuntur scripta esse ita in Parisino A, Marciano j, Parisino B 465, Bononiensi: ὦναξ θεᾶς ἦσθα sed etiam in isdem codicibus praeter Parisinum A, καθιδρύοντο.

Denique ἕδος hoc loco non vim habet templi, sed simulacri, quem usum testatur Thomas Magister (p. 139 editionis Ritschelianae): ἕδος οὐ μόνον τὸ ἔδαφος ἀλλὰ καὶ ἡ εἰκών et cfr. Bekkeri Anecd. p. 246: ἕδος αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, velut est in Isocr. or. περὶ ἀντιδόσεως (XV), 2: Φειδίαν τὸν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἕδος κτέ. Sed cave ne Schneiderum sequaris, qui recte aspernatus codicis lectionem λεῖον, ubi nos κῆλον, asseveravit errare videri omnes qui certae materiae statuam hic nominari putent. Nam Vossii coniectura λιτόν (ex λεῖον), quam pro certa habuit Schneider, propterea futtilis est, quod nihil refert, num Minervae statua simpliciter composita fuerit, sed poeta voluit exprimere ex eadem materia factum esse utrumque simulacrum. Nam rem ita se habere dilucide apparet ex Plutarchi apud Eusebium verbis quibus Callimachi cingitur fragmentum: ἡ δὲ τῶν ξοάνων ποίησις ἀρχαῖον ἔοικεν εἶναί τι καὶ παλαιόν, εἴ γε ξύλινον μὲν ἦν τὸ πρῶτον εἰς Δῆλον ὑπὸ Ἐρυσίχθονος Ἀπόλλωνος ἐπὶ τῶν θεωριῶν ἄγαλμα, ξύλινον δὲ τὸ τῆς Πολιάδος ὑπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἱδρυθέν, ὃ μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι διαφυλάττουσιν. Ἥρας δὲ καὶ Σάμιοι ξύλινον εἶχον εἶδος ὥς φησι Καλλίμαχος. Post fragmentum pergit auctor: Λέγεται δὲ Πείρας ὁ πρῶτος Ἀργολίδος Ἥρας ἱερὸν εἱσάμενος, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Καλλίθυιαν ἱέρειαν καταστήσας, ἐκ τῶν περὶ Τίρυνθα δένδρων ὄγχνην τεμὼν εὐκτέανον Ἥρας ἄγαλμα μορφῶσαι. Πέτραν μὲν γὰρ εἰς θεοῦ κόπτειν εἰκόνα σκληρὰν καὶ δύσεργον καὶ ἄψυχον οὐκ ἐβούλοντο. Quo ex loco elucet omnes illas statuas ex ligno ita esse factas ut alii docti quamquam rectam viam rationemque satis perspexere, nemo ex iis veram proposuerit coniecturam neque illorum excogitata arrideant neque quod Bentleius protulit κίον' neque Toupianum λᾶαν, quamvis Gaisfordius et Bergkius et Rauchius multiplicem dederint plausum, sibilis autem coniecturam illam exploserit Schneider neque id quod Schneider ipse expiscatus est τοῖον. Traditum autem est in Parisino A et Marciano H 343 antiquissimis Eusebii codicibus λίθον quod est ληθον vel ΛΗΘΟΝ et hoc corruptum videtur ex κῆλον.

libro esse insertum quo loco Medea Τριοδῖτιν invocavit cum venenum temperaret (cfr. Apoll. III, 860 sqq.), ubi Battiadae digressionum amantissimo licebat Hecatae fata uberius tractare. Denique frg. 100[h] nr. 5 ne certa quidem ratione ad Callimachum potest referri, quoniam editor princeps scholiorum Genevensium ad Theocr. XVII 98 hoc loco obscurius aliquid observavit quod putabat Κλείταρχον vel Κλέανδρον vel Κλεισθένην exarandum esse unde efficitur, ut Ahrensius nimia fiducia recognoverit Callimachum. Sed haec quidem hactenus de hypomnematis et unde huc digressa est eodem redeat oratio.

De Argo Panopta.

Iam oritur quaestio, num Battiades in Ius fabula narranda perrexerit et quanam ratione ea quae secuta sunt fata descripserit. Non est dissimile veri primum memorasse id Callimachum quod apud Ovidium (met. I, 689 sqq.) traditum est, a Mercurio non prius interfectum esse Argum, quam Panoptes Σύριγγος historia consopitus est.[1]) Nam uti Wunderer (*Ovids Werke in ihrem Verhältnis zur antiken Kunst,* diss. Erlang. V p. 177) recte intellexit, cum priores testes, Aeschylus (Prom. 680) et Apollodorus (nempe auctor Apollodori II, 7 edit. Wag.) fabellam de Syringe fictam non commemorent, artificibus autem haec ipsa res in deliciis sit, iam quaerendum est, quinam fuerit tam gravis auctor, ut sententias eius artifices exprimerent, praesertim cum aliis quoque locis Callimachi Aetia in usum vocaverit Ovidius. Nam Schoenfeldi opinionem (*Ovids Metamorphosen in ihrem Verhältnis zur antiken Kunst* p. 61 sqq.) arbitrati quae ab Ovidio de fistula prolata sunt primis ea ab artificibus esse efficta Wunderer (l. l.) recte refutavit. Igitur ne ego quidem dissentio cum viris doctis A. Ottone (de fabulis Propertianis II p. 7) et Plaehnio (de Nicandro aliisque poetis Graecis ab Ovidio adhibitis p. 23) qui censent illius fabulae auctorem fuisse Callimachum. Nam poetam Sulmonensem imitatorem fuisse Graeci cuiusdam poetae perspici potest ex indiciis quamvis exiguis. Iupiter enim Ionem ab Argo custoditam miseratus Mercurium misit, ut Iovis ultor (cfr. frg. anon. 164, quod apud Hesychium servatum est: ἐοσσητήρ ἐπίκουρος, τιμωρός) Argum necaret. Qui postquam reliquit Iovis domum vel uti poetam sequar (frg. anon. 168):

εὐσέλαον Διὸς οἶκον

(nam ita correxit sagaciter Salmasius)

Desilit in terras, illic tegumenque removit

---

1) Argi a Mercurio consopiti primum meminisse Aeschylum (Prom. v. 574 sq.):

ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὀτοβεῖ δόναξ ἀχέτας ‖ ὑπνοδόταν νόμον

commonstravit Overbeckius in disputatione de Ione telluris non lunae dea (Ind. Renunt. Lips. 1871/72 p. 24).

675. Et posuit pennas tantum modo virga retenta est.
Hac agit ut pastor per devia rura capellas
Dum venit, abductas et structis cantat avenis.
(Ovid met. I, 674 sqq.)

Quicunque Ovidii versus 676 sq. comparabit cum frg. anon. 217:

οὔθατα βόσκει

quod Hesychius interpretatur αἶγας βόσκει, quis negabit huc illud spectare? Quisnam autem fuerit Graecus ille poeta nunc anquirendum est. Iam Diltheyus (*Jenaer Litteraturzeitung* 1874, 537) docuit ubicunque Ovidii versus Licinique fragmenta Calvi congruunt, utrumque poetam imitatorem fuisse Callimachi. Alexandrinus igitur poeta narraverat Iunonem de furto Iovis suspiciosam vehementissima esse ira affectam, nam apud Licinium redit haec sententia:

mens mea dira sibi praedicens omnia vecors (frg. 10)

quocum poeta concinit Ovidius met. I 607 sq.:

aut ego fallor
aut ego laedor,

(cfr. L. Muellerum in Catulli editione p. 85). Atque iterum compares quod de Ione amaras herbas pascente traditum ex Licinii carmine (frg. 9):

a virgo infelix, herbis pasceris amaris

cum Ovidianis (v. 632):

Frondibus arboreis et amara pascitur herba.

Quo pabulo usa est Io, donec Argum Mercurius consopiret, ut manum ei inferret, et hanc rem comperimus ex frg. 11 Licinii Calvi:

cum gravis ingenti conivere pupula somno

cfr. Ovidii met. I, 713 sqq.

Postquam Argus interfectus est, Iuno
protinus exarsit, nec tempora distulit irae
horriferamque oculis animoque obiecit Erinnyn.
(Ovid. met. I, 724 sq.)

Videsne ut „horriferae furiae“ respondeat

ἄθεστος Ἐριννύς,

quod est frg. anon. 143? Nec satis habet ultionis Iovis uxor, sed Ionem

profugam per totum terruit orbem.

Quantum Callimachus amplexus sit Hesiodum et iam vidimus et demonstravit luculentissime Diltheyus in libro de Cydippa praeclarissimo (cfr. meam disputatiunculam in annalibus Fleckeiseni a. MDCCCXCI vol. CXLIII p. 576).

Neque igitur veri dissimile est a Callimacho in Euboeam (cfr. Hesiodi frg. 3 Rz.) errantem fictam esse Ionem. Quod si haec suspicio non improbabilis, iam est quaerendum, quanam via Io in

Euboeam venerit, utrum vulgarem memoriam secutus poeta bove Dodonam ducta ex regionibus septentrionalibus reversam Inachidem ad Euboeam appellentem fecerit an recta via Io ex Arachnaeo monte per Corinthiorum et Megarensium et Boeotorum fines insulam illam petiverit. Hoc autem ideo mihi certius videtur, quod plura fragmenta extant pertinentia ad loca Megarensia et Boeotica. Nam quicunque ex Argivorum finibus profectus Mycenis relictis Corinthum iter facere studebat, aut per Cleonas aut per Teneam sive latioribus plateis sive illa angusta sed multo breviore κοντοπορίᾳ uti licebat. Inde autem ferebant illae viae in urbem Tripodiscum narratione notissimam quam Pausanias tradit I, 43, 7 sq.: Ἐπὶ Κροτώπου λέγουσιν ἐν Ἄργει βασιλεύοντος Ψαμάθην τὴν Κροτώπου τεκεῖν παῖδα ἐξ Ἀπόλλωνος, ἐχομένην δὲ ἰσχυρῶς τοῦ πατρὸς δείματι τὸν παῖδα ἐκθεῖναι. καὶ τὸν μὲν διαφθείρουσιν ἐπιτυχόντες ἐκ τῆς ποίμνης κύνες τῆς Κροτώπου, Ἀπόλλων δὲ Ἀργείοις ἐς τὴν πόλιν πέμπει Ποινήν. ταύτην τοὺς παῖδας ἀπὸ τῶν μητέρων φασὶν ἁρπάζειν ἐς ὃ Κόροιβος ἐς χάριν Ἀργείοις φονεύει τὴν Ποινήν. φονεύσας δέ, οὐ γὰρ ἀνίει σφας δευτέρα ἐπιπεσοῦσα νόσος λοιμώδης, Κόροιβος ἑκὼν ἦλθεν ἐς Δελφοὺς ὑφέξων δίκας τῷ θεῷ τοῦ φόνου τῆς Ποινῆς. ἐς μὲν δὴ τὸ Ἄργος ἀναστρέφειν οὐκ εἴα Κόροιβον ἡ Πυθία, τρίποδα δὲ ἀράμενον φέρειν ἐκέλευεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἔνθα ἂν ἐκπέσῃ οἱ φέροντι ὁ τρίπους κατὰ τὸ ὄρος τὴν Γερανίαν ἀπολισθὼν ἔλαθεν αὐτοῦ ἐκπεσὼν καὶ Τριποδίσκους κώμην ἐνταῦθα οἰκίσαι. Ad illam autem fabulam spectat Callimachi frg. 13[e], quod servatum est in scholio ad Anthol. Pal. VII, 154: εἰς Κόροιβον, οὗ μέμνηται Καλλίμαχος ἐν α′ Αἰτίων. Insertus igitur hoc loco erat occasione data Lini et Coroebi mythus.

De Lino et Coroebo.

Nam illas duas fabellas coniunxerunt Pausanias et Statius Theb. I, 570 sqq. quem Callimachi imitatorem fuisse Knaackius (Analecta Alexandrino-Romana p. 14 sqq.) elegantissime et sagacissime exposuit cuius vestigia prememus sed ita tamen prememus, ut doctissimum virum interdum leniter labentem non sequamur. Etenim optimo iure nos censemus dubitare, num ab initio carminis vestigia Papinius servarit Callimachea, nam si re vera illud fecit poeta Romanus, ex illis Statii verbis quae Knaackius (p. 27) protulit (Theb. I, 557 sqq.):

> forsitan o iuvenes, quae sint ea sacra quibusque
> praecipuum causis Phoebi obtestemur honorem.
> rex ait

minime elucet mensis originem Ἀρνείου αἴτιον fuisse historiae, sed sermo est de sacris quae fieri solebant festo eo die qui vocabatur Κυνοφόντις (Athen. III p. 99, e). Ac de iisdem sacris iterum idem Statius Papinius dicit in fine narrationis:

inde haec stata sacra quotannis
solemnes recolunt epulae, Phoebeaque placat
templa novatus honos.

Conon autem (narr. 19) qui uti Knaackius (l. l. p. 27 not. 37) recte vidit, non solum a Callimacho petivit, sed ex altero etiam fonte hausit, de mense verba fecit Ἀρνεῖος, cuius etiam Clearchus Solensis apud Ael. de nat. an. XII, 34 meminit: ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἃς καλοῦσιν Ἀρνηΐδας, ita ut alter Cononis auctor forsitan librum inspexerit Clearchi. Quod Statius illa sacra non modo ineunte narratione, sed etiam exeunte commemorat, Callimachone debeat Papinius istam molestissimam repetitionem, eo magis dubitamus, quo facilius et commodius poterat fieri, ut Battiades de Ione Tripodisci morante locutus Coroebi mentione facta Lini et Coroebi fabulam narraret eique annecteret sacra Tripodisci a Coroebo instituta.

Sed transeamus ad ipsum Callimachi carmen. Iam scimus Lini fabulam in primo Aetiorum libro tractatam esse a Callimacho, in quo libro num praeter frg. 13[e] alia extiterint, profecto quaerendum est. Ecce autem frg. 13[a] quod fuit adhuc obscurissimum:

τετραένον Δαμάσου παῖδα Τελεστορίδην

nam ita traditus est hic locus apud Ioannem Lydum de mens. IV, 1 p. 144 Bekk. quae scriptura rectior est quam in Etymologico Magno p. 177, 34 servata. Sed neutram lectionem Schneider potuit explicare. Τελεστορίδης autem est filius Τελέστορος i. e. Apollinis, qui hoc nomine appellatur in anonymo hymno in Apollinem v. 20 (ed. Abel.):

τερψίχορον, Τιτᾶνα, τελέστορα, τιμήεντα

cfr. Bruchmanni lex. epith. deor. v. Ἀπόλλων. Deinde pro Δαμάσου corrigas velim δάμασαν sc. κύνες. Itaque illud fragmentum sic restituimus:

Τετραένον δάμασαν παῖδα Τελεστορίδην

i. e. Linum, Psamathes filium et Apollinis. Sed iam intellegis Callimachum aliter narrasse rem ac Pausaniam, nam Linus, cum puer quattuor annorum canibus laceraretur, clandestinus per hos annos nutritus erat auctore Callimacho. Et profecto Linum expositum non subinde sed aliquanto post laniatum esse colligi licet ex Cononis narr. 19: Ὡς Ψαμάθη ἡ Κροτώπου ἐξ Ἀπόλλωνος κύει καὶ τεκοῦσα, ἐπεὶ τὸν πατέρα ἐδεδοίκει, ἐκτίθεται, Λίνον ὀνομάσασα καὶ ὁ δεξάμενος ποιμὴν ὡς ἴδιον ἀ ν έ τ ρ ε φ ε καί π ο τ ε οἱ τῆς ποίμνης κύνες διέσπασαν αὐτόν. Neque unum huc pertinet hoc fragmentum, immo quod duodecimum est Schneidero spectat ad eandem fabulam eiusdem filii Apollinis, qui quali cultu habituque accesserit ad Psamatham amore flagrans, describitur a Battiade:

ἀπ᾽ ὀστλίγγων δ᾽ αἰὲν ἄλειφα ῥέει,

ubi Bergkius (opusc. II, 776) δὲ addidit ex schol. Ap. Rh. I, 1297

eademque verba apud Philetam extitisse suspicatus est. De cultu autem Apollinis praecipue de cincinnis conferas velim ea quae hac de re adnotavit Gerhardus (*Auserlesene Vasenbilder* I, 80 tab. XXII): „Apolls Haar ist zierlich geordnet vorn in Löckchen, hinten massenhaft nach altattischer Sitte.“

Statius quem audivimus Callimachi fuisse imitatorem narrat natum esse Linum ad ripas fluminis Nemeaei, cuius poetae verbis collatis (Theb. I, 575 sqq.) Knaackius (l. l. p. 16) demonstravit, id quod alii antea coniecere, huc referendum esse frg. anon. 110, in Etymologico Gudiano p. 348, 21 St. servatum:

ἧχι πολυκροκάλοιο παρ' ἀνδήροιcι Νεμείηc

κρόκαλα λέγονται αἱ ψῆφοι τῶν ποταμῶν ἀπὸ τοῦ κροτεῖν καὶ ψοφεῖν· Νέμεα ποταμὸc (hoc recte correxit Knaackius) ἐν Ἄργει· παρ' ἀνδήροιc τοῖc τοῦ ποταμοῦ ἀναχωρήμαcι (cfr. Romulum Remumque expositos). Nec minus recte refutavit Knaackius Heckeri (comm. crit. de Anth. I 204) et Schneideri sententias, nam errore decepti docti illi coniunxerunt hoc ἀδέcποτον cum frg. 315:

τὸν cὲ Κρωτωπιάδην,

quod fieri non potest, cum ex Ovidii Ib. 478 cognoscamus verba τὸν cὲ Κροτωπιάδην alio nexu a Callimacho esse usurpata. Quid vero? An quisquam dubitabit ubi Ovidium audierit:

quique Crotopiaden diripuere Linum?

Obiter autem dico frg. 315 falso, quod haud raro accidit, a Schneidero suppletum esse, ut acute pervidit Knaackius denuo collatis Statii verbis.

Linus a matre proditus quattuor annos ut scimus a pastoribus nutritus est. Huc revocandum est cum Heckero (p. 14 sq.) frg. 127 quod Ioannes Stobaeus in capite περὶ νηπίων LXXVI, 1 tradit:

ἄρνεc τοι, φίλε κοῦρε, cυνήλικεc, ἄρνεc ἑταῖροι
ἔcκον, ἐνιαυθμοὶ δ' αὔλια καὶ βοτάναι,

quibuscum comparavit verbis Knaackius Statii Theb. I, 582 sqq. et 579—581. Qui puer cum quattuor esset annorum, canibus laceratus est:

τὸν cὲ Κροτωπιάδην (frg. 315) [cκύλακεc τότε καρχαρόδοντεc]
τετραένον δάμαcαν παῖδα Τελεcτορίδην (frg. 13ª)

(cfr. Ovidii Ib. 478). Nec deus filii mortis poenas non expetiit[1]) sed Ποινὴν immisit Argivis, quod monstrum liberis struxit perniciem, nam:

μητέραc ἐξεκένωcεν, ἐκούφιcθεν δὲ τιθῆναι (frg. 424),

---

1) Memorabile dictu est ab Apolline interfectum esse vatem celeberrimum Linum et sepultum in dei templo Argis (cfr. Pausaniam II, 19, 7; IX, 29, 5, Eustath. ad Iliad. 1163, 54; Brugschii librum qui inscribitur '*Die Adonisklage und das Linoslied*' (p. 18).

ut Bergkius (Anth. lyr. II n. 12 p. 144) versum correxit quem sequitur Knaackius (p. 21). Sed Greg. Cor. schol. in Hermog. ap. Walz. rhett. Graec. vol. VII p. 1133 hanc lectionem praebet:

ἐκουφίcθηcαν δὲ τιθῆναι

grammaticus autem anonymus de barbarismo (post Ammonium ed. Valck.):

μητέραc ἐξεκένωcαν, ἐκούφιccαν δὲ τιθήναc

ubi pluralis numerus frigidi aliquid habet. Nam bene intellexit Knaackius eam esse quae illas calamitates Argivorum liberis intulit Ποινὴν ab Apolline missam, ad quam rem idem contulit Statii l. l. Ovidium (Ib. 573 sqq.) Pausaniam I, 43, 7. Nec multo post Argivis eo succurrit Coroebus (frg. 13[e]), quod Poenam interfecit. Apollo autem de Poena trucidata iratus pestilentiam (νόcον ἱερήν cfr. schol. Apoll. I, 1019) iniecit Argivis, quo morbo liberorum loco senes et adulescentes et puellae absumpti sunt. Nam hoc modo recte enarravit frg. 276 quod iam Schneider Lini fabulae ascripsit, Knaackius (p. 22 sq.) comparatis Statii l. l. et Pausaniae l. l.:

ψευδόμενοι δ' ἱερὴν φημίζομεν (frg. 276)

et praeterea frg. 473:

ἀλλ' ἀντὶ βρεφέων πολιόν, νέον, εἴρενα, μέccον

et frg. 308:

οὐδ' ᾖcιν ἐπὶ κτενὸc ἔcκον ἔθειραι,

quae frustula ante Knaackium Schneider partimque Hecker huc revocaverunt. At cum νέοc vocabulum (frg. 473) corruptum esse putet, Knaackium censeo errare, Wilamowitzium autem sagaciter perspexisse, qui scripturam retinet libro nisus Fresenii de λέξεων Aristophanearum et Suetonii exc. Byz. p. 87. Nam ibi inter appellationes diversarum aetatum: ἀνὴρ νέοc, εἶτα ἀνὴρ μέccοc enumerantur, unde licet colligere Callimachum usum esse hoc ordine aetatum: βρέφοc, εἴρην, ἀνὴρ νέοc, ἀνὴρ μέccοc, ἀνὴρ πολιὸc et ita eo ordine, ut chiasmus compareret in versu Callimacheo.

Ex Statii narratione discimus ab Apolline oraculum esse editum pestilentiam esse remissuram simulatque interfectores Poenae sacrificati erunt. Quo oraculo audito Coroebus nonnullis iuvenibus comitatus Delphos se contulit. Huc revocavit cunctanter frg. anon. 383, sine ulla dubitatione frg. 534 Knaackius qui Heckeri auctoritate commotus frg. 534 ita restituit:

[ὁ] κανὼν δαcπλῆτα Κόροιβοc.[1])

---

1) malim ita restituere fragmentum:

εἰμ' ὁ κανὼν Ποινὴν δαcπλῆτα Κόροιβοc,

explicatione Etymologi permotus, nam si quis Schneideri hac in re assecla δαcπλῆτα pro nominativo explanabit, semper erit obscurus ille locus Etymologici. Sed exempla usus feminini vocis δαcπλῆc infra in editione fragmentorum (p. 207) afferam.

Nam perverse traditum est in Etymologico Magno p. 249, 7: Δασπλῆτις ἡ Ἐρινύς· καλὸν δασπλῆτα Κόροιβος. Sed tamen si Knaackius (p. 24) sententiam recte supplevit „sum ὁ κανών“, non intellego qui possit fieri, uti huc referatur illud ἀδέσποτον 383, quoniam is qui apud Plutarchum verba illa fecit, quamvis non alios incusaverit, non tamen confessus est se ipsum unum fuisse interfectorem. Hoc autem suscepit Coroebus, si cum Knaackio εἴμ᾽ ὁ κανὼν (frg. 534) supplemus.

Pausania (l. l.) teste Coroebus non revertit in Argivorum fines, sed Pythii iussu tripode sublato, quo loco ille ad terram est delapsus, templum condidit ibique habitavit. Locus autem is vocabatur Tripodiscus, nam Stephanus Byzantius huius rei testis est: Τριπόδισκος . . . κώμη τῆς Μεγαρίδος . . . Καλλίμαχος δ᾽ ἐν Αἰτίων [α′] (sic Knaackius) πόλιν αὐτὴν εἶναί φησι (frg. 4).

Hoc est argumentum Lini carminis in primo Aetiorum libro in Ius historiam inserti, ad quam iam redeamus.

Videtur Callimachus Megarensium ipsius urbis mentionem fecisse, cum Pausania testante I, 43, 7: Ἔστι δὲ Μεγαρεῦσι καὶ Κοροίβου τάφος Coroebi sepulcrum ibi advenis monstraretur. Huc accedit, quod Io si Tripodisco non Megara profecta esset, nihil reliquum fuisset, nisi ut septem triones versus ad Creusim oppidulum Boeotiae eoque via molestissima iter faceret, unde nullum ulterius vagandi vestigium invenitur in fragmentis. Ex oppido autem Megarensium per Aegosthenensium et Eleutherensium fines lata via ducebat Plataeas, qua Cithaeron mons altissimus circumibatur. Hac autem in urbe fontem manasse cui nomen erat Βουκεραΐς, Theon Aetiorum commentator ad primum librum (frg. 17) adnotavit, quocum fragmento fortasse coniunctum fuit quod apud Eustathium traditum est (frg. 298), uti iustus hic hexameter extaret:

Βουκεραΐς κρήνη [τόθι] λευκὸν ὕδωρ ἀνέβαλλεν.

Nam est profecto, ubi ὕδωρ vocabuli penultima correpta ursurpetur, sicuti in hymn. I, 27. Τόθι autem (i. e. ibi) aliis quoque locis apud Callimachum reperitur (hymn. I, 32. 38). Unde (sc. Plataeis) commodissime perventum est per Thebas et Mycalessum, quod oppidum nomen ex bove mugiente Stephano teste accepisse dicebatur, quamquam melius convenit illa fabula cum Cadmi bovis historia, ad celeberrimam urbem Chalcidem.

De Aiacis Oilei obitu.

Iam quaerendum erit, quam in partem Euboeae[1]) erraverit Io. Tradidit autem Apollodorus (cfr. Maassii de Aeschyli Supplicibus

1) Non huc referendum est frg. 305:

δέδαεν δὲ λαχαινέμεν ἔργα σιδήρου

commentationem in Ind. Univ. Gryphiswaldensis 1890/91 p. XXI) apud Strabonem X p. 455: τάχα δ' ὥσπερ Βοὸς αὐλὴ λέγεταί τι ἄντρον ἐν τῇ πρὸς Αἰγαῖον τετραμμένῃ παραλίᾳ. Ex quo apparet illam aulam in orientali Euboeae ora sitam fuisse, qua de causa Io ad orientalem Euboeam videtur vagata. Adde quod in illo litore orientali ad petras Gyraeas vel Gyradas Aiacem Oilei Locrum mortem obisse dicunt quod facinus veterum iudicio plurimorum ad Caphareum promunturium accidisse ferebatur, uti iam Agias Troezenius ait (cfr. Procli exc. et Welckeri Epic. Cycl. II, 280), unde sua sumpsit Quintus Smyrnaeus XIV, 570. Nec tamen puto Callimachum eam amplexum esse sententiam, quae haud scio an primo ab Aristarcho summa auctoritate confirmata sit, sed quae ab Eustathio ad Odyss. IV, 500 p. 1507 edit. Rom. qui scholia Homerica exscripsit et ab Hesychio v. Γυρῇσι πετρῇσιν[1]) traditur narrantibus illas rupes sitas esse in insula Mycono, cuius nominis originem Froehner explanavit in Philologi Suppl. V, 1889, p. 3. Quinam autem fuerit auctor memoriae Gyraeas petras sitas esse Myconi, nihil constat. Sed nescio an fabulati sint Myconii hac in regione perisse Aiacem, unde famam illam prodidit Callimachus, quoniam ἀμάρτυρον οὐδὲν cantavit.

Huc igitur pertinet frg. 13[d] quod legimus in schol. A ad Iliad. XIII, 66, quem locum iuvenis doctus mihique amicissimus O. Fiebiger rogatu meo accuratissime expinxit: Αἴας Λοκρὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος, πατρὸς δὲ Ὀϊλέως. οὗτος μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν αἴτιος τοῖς Ἕλλησιν ἀπωλείας ἐγίνετο. Κασάνδραν γὰρ τὴν Πριάμου ἱκέτιν οὖσαν Ἀθηνᾶς ἐν τῷ τῆς θεοῦ σηκῷ κατῄσχυνεν, ὥστε τὴν θεὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξοάνου εἰς τὴν ὀροφὴν τρέψαι, τοῖς δὲ Ἕλλησιν ὑποστρέφουσι καὶ κατὰ τὴν Εὔβοιαν γινομένοις χειμῶνας διεγεῖραι μεγάλους ὥστε πολλοὺς αὐτῶν διαφθαρῆναι. διανηξάμενος δὲ Αἴας εἰς τὰς ϗιραδ (i. e. χοιράδας vitiatum

---

ubi codex optimus Redigeranus Niesio auctore

δαιδα εν δὲ λάχαινεμεν ἔργα σιδήρου.

Codicum scripturam iam Bentleius recte restituit qui, quo pertineat hoc fragmentum, videtur perspexisse, cum dicat: 'nisi potius sub δαιδα lateat vox Αἴδηψος, quod tamen non credo'. Nam profecto coniungendum est hoc frustulum cum frg. 51[a] quocum praeterea recte Schneider conexuit frg. anon. 331:

εὖτ' ἂν ὁ παῖς ἀπὸ μὲν γυαλὸν λίθον ἀγκάσσασθαι
ἄρκιος ᾖ χείρεσσιν, ἑλὼν Αἰδήψιον ἄορ
[Κουρήτων]· δέδαεν δὲ λαχαινέμεν ἔργα σιδήρου
[πρώτιστον τὸ γένος] κτέ.

1) Hesychius s. Γυρῇσι πετρῇσιν· οὕτω καλοῦνται Γυραὶ πέτραι ἐν τῷ Ἰκαρίῳ πελάγει, πρὸς Μυκόνῃ τῇ νήσῳ, quae glossa fluxit ex glossario quodam Homerico (cfr. Reitzensteinium in Mus. Rhen. XLIII p. 457) nam cum illa glossa conferendum est quod in schol. cod. Harleiani Odyss. IV, 500 scriptum est: Γυραὶ πέτραι εἰσὶν περὶ τὴν Μύκονον πλησίον(?). Μύκονος δὲ καὶ Νάξος τῶν Κυκλάδων νήσων (cfr. M. Schmidtii Hesych. editionem minorem s. Γυρῇσι πετρῇσιν).

pro γυράδας) καλουμένας πέτρας ἔλεγε χωρὶς θεῶν γνώμης διασεσῶσθαι· Ποσειδῶν δὲ ἀγανακτήσας διέσχισε τὴν πέτραν καὶ τὸν Αἴαντα τῷ κλύδωνι παρέδωκεν· ἐκριφέντα δὲ αὐτὸν κατὰ Δῆλον νεκρὸν Θέτις ἐλεήσασα θάπτει. Ἀθηνᾶ δὲ οὐδὲ τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἠνάγκασεν ἐπὶ χίλια ἔτη εἰς Ἴλιον ἐκ κλήρου παρθένους πέμπειν.[1]) ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν α΄ Αἰτίων καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τῇ δ΄ τῆς Ὀδυσσείας παχυμερῶς et praeterea apud Euphorionem (cfr. Meinekii Analecta Alexandrina p. 165). Scholiasta, cum dicat procella ad oram Euboeae coorta Aiacem διανηξάμενον penetrasse ad saxa Gyraea, num putaverit petras illas sitas fuisse in Euboea, plane incertum est; immo ex scholio licet colligi rupes quae vocabantur Γυράδες Myconi fuisse, praesertim cum Thetis apud Delum (nefas enim erat mortuum quemquam Deli sepelire) Aiacem conderet, quae insula propior est Mycono quam Euboeae. Utcumque res se habet, fabulam sicuti in scholiis a Callimacho narratam eam ob causam non veri simile est, quia E. Schwartzius in disputatione sagacissima de scholiis Homericis ad historiam fabularem pertinentibus (Suppl. ann. Fleckeiseni XII, 1881 p. 456) recte demonstravit fabularum argumenta in scholiis servata non tam ex ipsis carminibus quam ex commentariis quin etiam ex enchiridiis sumpta esse fabularibus. Huc accedit, quod nostro loco hic usus scholiastarum eo magis illustratur, cum ista fabula, nisi nomina Callimachi et Homeri addita essent, eodem iure ad Euphorionea carmina posset referri. Itaque parum apte Schneider et Knaackius (Callimachea, progr. schol. Stettin. 1887, p. 12) scholion Homericum ita diffiderunt, ut priore sola parte usi huc revocaverint frg. 132:

ὅστις ἀλιτροὺς
αὐγάζειν καθαραῖς οὐ δύναται λογάσιν,

deum generali sensu i. e. Minervam intellegentes, quod vere se habere iam dubitavit concedere Diltheyus de Cydippa p. 69. Nam cum propter originem scholii Homerici, tum quod Minerva ipsa Aiacem punivit, qua de causa ab hoc loco abhorret ille usus generalis vocabuli dei: non solum coniunctio fragmentorum veri dissimilis, sed etiam scholiastae narratiuncula non carptim adhibenda est. Nihil igitur aliud sequitur, quam uti Callimachus Gyradum petrarum mentionem fecerit. Hoc autem ideo meminisse Battiaden probabile est, quia eo pervenerat Io, occasione autem hac data Aiacis obitum memoravit Callimachus. Num copiosius illa historia aut breviter tractata sit, plane nescimus.

Non extat magnum intervallum inter Euboeam et Myconum, sed hoc in spatio sitae sunt Andros et Tenos, ex quibus insulis Andri fit mentio frg. 394, unde comperimus non Andrum sed Lasiam dixisse Callimachum, nam Plinius nat. hist. IV, 65 tradit: ‛prima

1) πεμπϭ i. e. πέμπει, corruptum ex πεμπϭι = πέμπειν cfr. schol. A XXII, 397: συρϭι = σύρειν, ἑλκϭι = ἕλκειν.

earum (Cycladum) Andros. — ipsam Myrsilus Cauron, deinde Antandron cognominatam tradidit, Callimachus Lasiam, alii Nonagriam, Hydrussam, Epagrim.'

Sed iam venimus Myconum.

De Anio Oenotropisque.

Myconus insula nomen duxit a Mycono Anii filio, nam apud Stephanum Byzantium haec leguntur: Μύκονος, μία τῶν Κυκλάδων ἀπὸ Μυκόνου τοῦ Ἀνίου, quamquam in ceteris nominibus illius tmematis, et Carysti et Zarecis, in errorem raptum esse scriptorem propter Tzetzae adnotationem (ad Lyc. 580) suspicatur Oertelius (in Roscheri lex. v. Ἄνιος), nisi, quod veri similius esse puto, in hoc tmemate aliam atque vulgarem memoriam doctus Byzantius delibavit. Quidquid id est, nemo est litterarum tam ignarus tam rudis, quin Anii fama ad eius aures pervenerit, quam fabulam a poeta Cyrenaeo in Aetiis tractatam esse Anglus ille eruditissimus collegit ex schol. ad Ovidii Ibin 477 p. 84 Ellis: 'sacerdos Apollinis Delii Anius fuit ad quem cum venisset de nocte filius eius Trasus a canibus laniatus est; unde Delum nullus canis accedit auctore Callimacho', etsi hoc in scholio operis nomen Callimachei desiderabatur. At quamquam αἴτιον quoddam hoc loco narratur, non tamen cogimur hoc fragmentum inserere Aetiis, nam cfr. Diltheyi l. l. p. 41: 'quod inventorum genus iam vides manasse e x s t u d i o illo a e t i o l o g i c o Graecis penitus ingenito, sed A l e x a n d r i n o a e v o artificiosius curiosiusque exculto'. Huc accedit, quod quam incertam fidem praebeant illa scholia, acute demonstravit Geffckenus ('*Die Kallimachoscitate der Ibisscholien*' in Hermae vol. XXV p. 91 sqq.). Sed vehementer tamen erravit hic, cum de loco nostro disputaret, nam hanc memoriam temere conglutinavit cum duobus scholiis Lycophroneis. Quorum ex priore haec comperimus (ad v. 570): μέμνηται δὲ καὶ Καλλίμαχος τῶν Ἀνίου θυγατέρων ἐν τοῖς Αἰτίοις, ex posteriore (ad v. 580) autem plura discimus: αἱ Οἰνοτρόποι ἐκαλοῦντο Οἰνώ, Σπερμώ, Ἐλαΐς. αὗται ἔλαβον παρὰ Διονύσου δῶρον, ἵνα, ὅτε θελήσουσι, καρπὸν τρυγῶσι· καὶ ἡ μὲν Οἰνὼ τὸν οἶνον ἐποίει, ἡ δὲ Σπερμὼ τὰ σπέρματα, τὸ ἔλαιον δὲ ἡ Ἐλαΐς· αὗται δὲ τοὺς Ἕλληνας λιμώττοντας ἐλθοῦσαι εἰς Τροίαν διέσωσαν. μαρτυρεῖ δὲ ταῦτα καὶ Καλλίμαχος. Quis tandem est tam caecus, uti non intellegat in altero scholio (ad v. 580) expressis verbis de Oenotropis et de nulla re alia esse sermonem, in altero autem (ad v. 570) brevissime adnotatum esse, unam historiam Oenotroparum attigisse Callimachum? Quo igitur modo scholiis Lycophroneis memoria ea defenditur quae in schol. Ib. legitur? Sed cum scholia illa Ovidiana Geffckeno auctore nisi alia eiusdem rei testimonia accedunt, in usum vocare non liceat, cautius ac prudentius est, donec alio testimonio adiuventur quae narrata sunt, et scholion ad Ibidem nostrum prorsus praetermittere et pro certo putare unam

historiam Oenotroparum commemorasse Callimachum. Nec plura extant huius fabulae fragmenta Callimachea, sed fabulae argumentum[1]) manu felici restituit G. Wentzelius in disputatiumcula quae inscribitur '*Mythographische Miscellen*' 2 (Philol. N. S. V [51] 1892 p. 57), qui cum argumentum Callimacheum refingeret, prudenter respuit scholii memoriam Lycophronei v. 580, ubi αἴτιον elapsum est; sed latine Wentzelii verba reddam:

> Anio Apollinis filio et sacerdoti Delio erant filiae tres (Servio et Ovidio auctoribus), quas ne sub unius dei tutela essent, Libero sacrabat (sic tradidit Servius). Nec deus gratiae oblitus est, sed virginibus dedit potestatem, uti quidquid attingerent, mutarent, una in vinum, altera in oleum, tertia in frumentum (Servio et Ovidio testibus). Qua de re certior factus Agamemno (haec tradidere idem), cum adversus Troianos proficisceretur (ut Servius ait), puellas arcessivit, ut exercitu victum praeberent (huius rei testes Servius et Ovidius). Sed virgines deprecatae Agamemnonis legatos fugerunt Euboeam petentes (Ovidio auctore). Graeci autem insectati (cfr. Ovidium) virgines ceperunt, quae cum vincirentur catenis, anxiae opem petebant a Libero sospitatore. Neque abnuit deus auxilium, sed ita servavit, ut puellas converteret in columbas (Servio et Ovidio testibus). Ex quo nefas est Deli violare columbas (ut Servius ait).

Nec velim quod mirum videtur silentio praeterire, nam quamquam Anii filiae appellantur Οἰνοτρόποι, non tamen omnes, sed una ex iis omnia mutavit in vinum. Iam redeamus ad Ius errores.

Ionem Argis profectam per Megarensium et Boeotorum fines ad insulam Euboeam indeque Myconum pervenisse vidimus. Iam quaeritur, qua via Io errores perrexerit. Non tamen si paululum consulueris, omnino dubitabis putare Inachidem et in orientem et in occidentem esse pervagatam, cum et fretum Bospori famosissimum transnaverit et mari Ionio dederit nomen, poetas autem Alexandrinos uberrimam prae se tulisse constet doctrinam, quam venditandi facultas erat opportuna in describendis erroribus. Quid ergo? Quis tandem credat hanc opportunitatem praetermisisse Callimachum? Veri igitur simile est Ionem, cum Argos non rediret, Mycono profectam iter fecisse in Asiam, deinde Bosporis et Thracio et Cimmerio transiectis iter flexisse errantem per Hyperboreos et

---

1) Quamquam non nego Tzetzae narrationem (ad Lyc. 581) posse cohaerere cum fabula illa quam Servius (Aen. II, 81; III, 16) tradidit, non tamen mihi est persuasum fabulae nostrae αἴτιον fuisse Aeni nominis (frg. Call. 407) originem, quae est sententia F. Noackii (Herm. vol. XXVIII, 1893 p. 146 sqq.). Immo loco nostro sermo est de origine nominis Oenotroparum, et Callimachus, si revera de Aeno in Aetiis verba fecit, haec scripsit alio loco, ni fallor, in altero Aetiorum libro.

mari Ionio superato Africae oras legisse indeque in Aegyptum se contulisse, aut mari Ionio traiecto protinus petivisse Aegyptum, qua de re infra disputandum erit. Facillimus autem ad Asiam est aditus, simulatque Myconum reliqueris, per Icariam et Samum insulas. Adde quod circum Icariam mare nomen accepit ab Icaro quem in mare ibi cecidisse fama est. Cuius rei meminit Callimachus in Aetiis, nam hoc comperimus ex schol. A ad Iliad. II, 145, quem locum precibus meis commotus O. Fiebiger exscripsit (cfr. Apollodori epitomam 1, 12—15, Pausaniam VII, 4, 6 quibuscum discrepant Diodorus IV, 76—78 et Zenobius IV, 92 (p. 177 editionis Wagnerianae). Tradidit autem scholiasta Homeri (Callimachi frg. 5): τοῦ Ἰκαρίου πελάγους κεκλημένου οὕτως ἀπὸ Ἰκαρίου (cod. vitiose pro Ἰκάρου) τοῦ Δαιδάλου παιδὸς πεσόντος εἰς αὐτὸ καὶ ἀπολομένου οὕτως. μετὰ τὴν τῆς Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον μῖξιν Δαίδαλος εὐλαβούμενος τὴν Μίνωος ὀργὴν πτερωτὸς σὺν Ἰκάρῳ (in codice Ἰκαρίῳ) τῷ υἱεῖ ἐφέρετο. καταπεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς εἰς τὸ (εἰς desideratur apud Dindorfium) ὑποκείμενον πέλαγος Ἰκάριον μετωνομάσθη. ὁ μέντοι Δαίδαλος διαπτὰς εἰς Καμικὸν τῆς Σικελίας[1]) καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκδεχόμενος (cfr. Robertum, *Archaeol. Zeit* XXXV, 1878, p. 1—8, tab. 1. 2, sed vid. E. Schwartzium l. l. p. 456 et quae supra diximus p. 182) ἔμεινε παρὰ ταῖς Κωκάλου θυγατράσιν ὑφ᾽ ὧν ὁ Μίνως ἥκων εἰς ἐπαναζήτησιν τοῦ Δαιδάλου ἀποθνήσκει καταχεθέντος (hoc pro καταχυθέντος) αὐτῷ (pro αὐτοῦ) ζεστοῦ ὕδατος. ἱστορεῖ Φιλοστέφανος καὶ Καλλίμαχος ἐν Αἰτίοις.

Icaria relicta, cum inter hanc insulam et Asiam continentem interiecta sit Samus, huc iter habuit Io, unde Anaeam ad Cariae urbem pervenit, qua ex parte carminis sumptum est fortasse frg. anon. 295:

ἀντικρὺ Σάμοιο,

nam Stephanus Byzantius adnotavit haec: Ἀναία, παροξυτόνως, οὐχ ὡς Λίλαια, Ἱστίαια, Κάρθαια. ἔστι δὲ Καρίας. Inde Asiae oram septem triones versus legens penetravit tandem Inachis oppidum periuri Laomedontis.

De rebus Troianis.

Nam cum Laomedon regnaret

δὴ τότε[2]) δηριόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων

(frg. anon. 86)[3]) propter muros constructos et intulit urbi bellum gravissimum Alcides (frg. 559. 560) propter pollicitam Hesionam,

---

1) De Daedalo in Sicilia Italiaque versato cfr. Milchhoeferi librum qui inscribitur '*Anfänge der Kunst in Griechenland*' p. 218.

2) non ποτε, ut falso correxit Schneider, qui iam huc revocavit illud frustulum.

3) nisi forte corruptum est ex Homeri Iliad. XII, 17:

δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.

quibus de rebus tradita haec sunt in brevi expositione in Vergilii Georgica I, 502. Corruptissimum autem hunc locum Lion ex codice Leidensi 135 edidit et non prospere correxit Schneider. Sed equidem, ut intemeratum afferam, quam maximas ago gratias Hageno viro doctissimo, qui benigne ac liberaliter paginas ad me misit prelo subiectas: 'Tam longe petit', inquit scholiasta, 'bellorum civilium causas, et pluraliter „periuria" dicit semel adversus Herculem gesta, semel adversus Apollinem et Neptunum, ut Callimachus docet, propter pollicitam Hesionam, Apollini et Neptuno propter muros constructos'. Nec tamen post has quidem calamitates Troiae fata parcunt, sed

> 'ἡ δ' Ἄτη ἁπαλοῖϲι μετατρωχῶϲα πόδεϲϲι
> ἄκρηϲ ἐν κεφαλῇϲι ἀνώιϲτοϲ καὶ ἄφαντοϲ
> ἄλλοτε μὲν γραίῃϲι νεωτέρη, ἄλλοτε δ' αὖτε
> ὁπλοτέρῃϲι γρηῢϲ ἐφίϲταται ἀμπλακίῃϲι
> Ζηνὶ θεῶν κρείοντι δίκῃ τ' ἐπίηρα φέρουϲα',

ut ait Rhianus apud Stobaeum ἐκλογῶν Γ' c. IV, 33 (vol. III p. 228 ed. Wachsmuthius cfr. Meinekii Analecta Alexandrina p. 199), quae dea a Iove de caelo praecipitata in collem eum cecidit, ubi Ilium postea est conditum. Quae res commemoratur in paraphrasi cod. Coisliniani Lycophr. v. 29: ἔϲτι δὲ ὄροϲ Τροίαϲ ὅπου ἔπεϲεν ἡ Ἄτη. O Troia infelicissima, cuius fata tum Cassandra decantavit, cum Paris appelleret ad Graeciam naves, propter quas moliendas promunturium Phalacraeum quondam silvis vestitum omnibus nudarat arboribus, unde Φαλάκραϲ nomen accepit illud promunturium, ut comperimus ex schol. Lycophr. v. 24[1]). Quod αἴτιον item videtur narrasse Callimachus, quia et alterum carmen cum altero multis in rebus congruere constat et servatum est frg. 13[c] quod extat in schol. A Hom. Il. VIII, 48 denuo collato a Fiebigero: 'Γάργαρον· τὸ ἀκρωτήριον τῆϲ Ἴδηϲ, ἤτοι ἀπὸ τοῦ γαργαρίζειν καὶ ἀναδιδόναι τὰ ὕδατα ἢ ἀπὸ μεταφορᾶϲ τοῦ ἐν τοῖϲ ϲτόμαϲιν ἡμῶν γαργαρεῶνοϲ τῆϲ λεγομένηϲ ϲταφύληϲ· καὶ γὰρ τὸ ϲῶμα τοῦτο ἀπὸ παχέοϲ εἰϲ λεπτὸν καὶ ὀξὺ λήγει. τρία δέ εἰϲιν ἀκρωτήρια (ἀκροτήρια in cod.) τῆϲ Ἴδηϲ· Λεκτόν, Γάργαρον, Φαλάκρη. τούτου μνημονεύει Καλλίμαχοϲ ἐν πρώτῳ Αἰτίων'. Qua de re omnino fere consentio cum Zoellnero (Analecta Ovidiana, dissert. Lips. MDCCCXCII p. 112), quamquam Callimachi fragmentum ad fabulam de Paride in Ida versante narratam spectare nimis mihi quidem videtur incertum, immo censeo Colluthum, si modo hac in re Battiadae meminerit, Phalacrae nomen solum (nam hac de re una agitur) ex conexu sententiarum Callimacheo, sicuti nos restituimus, in usum suum

1) cfr. Steph. Byz. s. Φαλάκραι, quos locos inter se comparatos discimus ex eodem fonte fluxisse i. e. ex Theonis in Alexandram commentario.

subripuisse. Rohdeus autem non satis credibili ratione grammatica suspicatus est non Φαλάκραν commemorasse Callimachum, sed Γάργαρον, ita ut illud τούτου referatur ad totum scholion, quam sententiam recte reiecit Zoellner (l. l.).[1])

Non frustra vaticinata est Cassandra, cum δεύτερον ἄχος attulerit Troiae Achilles quem, ut Gramm. in Cram. Anecd. Oxon. IV p. 403, 29 tradit, Graeci appellarunt ἀπὸ τοῦ εἶναι ἄχος τοῖς Ἰλιεῦσιν ἤγουν τοῖς Τρωσὶν κατὰ φερωνυμίαν· ὑπὸ γὰρ θείας προνοίας, ὥς ἔφη Καλλίμαχος (frg. 549) ἐκλήθη οὕτως (cfr. Schneiderum l. l.). Nam Patrocli ulciscendi causa duodecim Troianorum corpora caesorum rogo imposuit, uti Schneider l. l. exposuit et fragmentum ipsum 200 recte interpretatus est:

κοῖτον ὃς αἰζηῶν ἔγραε κηδεμόνας

nam ita emendavit scripturam codicum foedissime vitiatam idem vir doctissimus.

Neque ita quidem iras remisit Achilles, nam illa aetate atrox erat insita atque innata ira animis hominum mortalium vel uti cum Callimacho (frg. 262) loquar:

[τότε γὰρ δὴ
ἀνδρῶν ἦν] χαλεπὴ μῆνις ἐπιχθονίων,

quod fragmentum ad hunc locum iam rettulit Schneider: sed Hectore necato eius corpus ter tractum habuit circum Patrocli rogum[2]), ut pater Homerus ait (Iliad. XXIV, 14 sqq.):

ἀλλ' ὅ γ' ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους
Ἕκτορα δ' ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν,
τρὶς δ' ἐρύσας περὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος
αὖτις ἐπὶ κλισίῃ παυέσκετο —

quo pertinere Battiadae fragmentum 466 sagaciter perspexit O. Schneider (l. l. p. 77). Nam Aristoteles (cfr. schol. Porphyr. ad Iliad. XXIV, 25 et Schneiderum l. l.) haec prodit memoriae (schol. A Iliad. XXII, 397, quem locum O. Fiebiger descripsit): 'διὰ τί Ἀχιλλεὺς θανόντα σύρει τὸν Ἕκτορα; — ὁ δὲ Καλλίμαχός φησιν ὅτι πάτριόν ἐστι Θετταλοῖς τοὺς τῶν φιλτάτων φονέας σύρειν περὶ τοὺς τῶν φονευθέντων τάφους. Σίμωνα γάρ φησι τοῦτον ἐξάψαι τοῦ δίφρου τὸν φονέα καὶ περὶ τὸν τοῦ τετελευτηκότος τάφον ἕλκειν, ὅθεν καὶ τὸν Ἀχιλλέα ὡς Θετταλὸν πατρίῳ ἔθει ποιῆσαι', quod idem docet Proclus (ad Platon. Polit. p. 391): εἴρηται μὲν οὖν καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ὡς Θετταλικόν τι τοιοῦτον ἔθος ἦν καὶ ὁ Κυρηναῖος μαρτυρεῖ ποιητής:

---

1) De Aiacis apud Gyradas morte et virginibus Locriis, quarum utramque fabularum coniunxit Knaackius (l. l. p. 12) cum frg. 13^{c} de Phalacra dicto cfr. ea quae supra disputavimus (p. 182).

2) cf. A. Schneideri librum qui inscribitur '*Der troische Sagenkreis in der ältesten griechischen Kunst*' p. 25 sqq.

Πάλαι δ' ἔτι Θετταλὸς ἀνὴρ
ῥυστάζει φθιμένων ἀμφὶ τάφον φονέας.

Nec diu, uti Schneiderum sequar (l. l. p. 78) Achilles amico erat superstes, quod Callimachus ita expressit (frg. 218):

οὐδ' ἔτι δὴν Φθίων εἶχεν ἀνακτορίην,

quae verba, quamquam de Peleo (cfr. paulo infra Ammonii locum a me exscriptum) dicta sunt, sic tamen accipienda sunt, ut praematura morte Achillis orbatus et praesidio nudus ex regno depelleretur Peleus, unde ἐν Κῷ τῇ νήσῳ ἀτυχήσας τὸν βίον οἰκτρῶς καὶ ἐποδύνως ἀπέθανεν, ὡς καὶ Καλλίμαχος (frg. 372) μαρτυρεῖ. Vitiosa autem est scriptura Ammonii adhuc vulgata, nam, uti vir doctissimus Leopoldus Cohnius summa cum liberalitate certiorem me fecit, haec tradidit Ammonius (vel Herennius Philo) de diff. vocab. p. 143: Φθῖοι καὶ Φθιῶται διαφέρουσι. Φθῖοι μὲν γὰρ οἱ ὑπὸ τῷ Πρωτεσιλάῳ, — Φθιῶται δὲ οἱ ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ. — ἠγνόησεν οὖν Καλλίμαχος ἐπὶ πόλεως εἰπὼν (sic exhibent plerique codd., i. e. ἐπὶ Πηλέως εἰπών) κτέ.

Iam quaerendum est, quo exinde cursum direxerit Io. Sed in sequentibus Nonni et Aeschyli vestigia licet premere, quorum alter erat assecla Callimachi, alterum ipse Cyrenaeus poeta imitatus est. nam uti non nulla praemoneam, situm erat Ilium haud procul Hellesponto, qui inter septem triones et orientem solem Thracio cogitur Bosporo. Nec latet huius nominis origo, cum fretum illud appellatum sit ἀπὸ τῆς διανηξαμένης βοὸς τῆς Ἰοῦς, uti comperimus ex schol. Apoll. Rhod. Arg. I, 1114 [1]) et praecipue cfr. Nonni Dionys. III, 364 sqq., quem locum infra excerpam. Quod proxime fretum est Byzantiorum urbs, denominata a Byzante [2]), filio Neptuni et Ceroessas,

1) cfr. schol. Apoll. Rhod. Arg. II, 168, Arriani Bithynica frg. 35 ap. Eust. ad Dion. 140 (Mülleri F. G. III, 593), Hesychii Milesii Origines Constantinopolis lib. VI (F. H. G. IV, 148), Etym. Magn. p. 205, 35.

2) cfr. Steph. Byz. s. Βυζάντιον· ἐκτίσθη ἀπὸ Βύζαντος τοῦ Κεροέσσης τῆς Ἰοῦς θυγατρὸς καὶ Ποσειδῶνος et Etym. Magn. p. 217, 27 et in primis Nonnum III, 364 sqq.:

ὅττι καὶ αὐτὸς
ἄλλος ἀνὴρ φερέοικος ἔχων γένος ἔνθεον Ἰοῦς
αἰθέριον βλάστημα, Διιτρεφὲς οὔνομα Βύζας,
αὐτογόνου Νείλοιο πιὼν ἑπτάστομον ὕδωρ
γείτονα γαῖαν ἔνειμεν, ὅπῃ παρὰ Βόσπορον ἀκτὴν
Ἰναχίῃ δαμάλῃ πεπερημένον ἕλκεται ὕδωρ.

Nam. XXXII, 70:

τίκτε γονὴν Ἐπάφου καὶ ἀρχεγόνου Κεροέσσης,

sed contra vid. eundem scriptorem XXXI, 40

ταυροφυὴς κερόεσσα φατίζεται Ἰναχὶς Ἰώ.

Adde quod de Κερόεσσα Ius filia et de Io Κερόεσσα explicavit O. Mueller ('*Prolegomena zu einer wissenschaftlichen Mythologie*' p. 133 de Ius filia, p. 183 de Ius cognomine) et Maassius (De Aeschyli Supplicibus comment., Ind. Univ. Gryphiswald. 1890/91 p. X).

quam ipsam peperit Io, nam Hesychius Milesius in Originibus Constantinopolis lib. VI (F. H. G. IV, p. 148) narravit haec: Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὴν Θρᾳκῶν ἀφίκετο χώραν (sc. Ἰώ), ὄνομα μὲν τῷ τόπῳ καταλέλοιπε Βόσπορον, αὐτὴ δὲ πρὸς τὸ καλούμενον Κέρας ἐπανελθοῦσα, καθ' ὃ Κύδαρός τε καὶ Βαρβύσης συμμίσγονται, τοῖς ἐνοικοῦσιν προθεσπίζουσα τὰ ἐσόμενα, παρὰ τὸν Σεμέστρης βωμὸν τὴν λεγομένην Κερόεσσαν ἀπεκύησεν κόρην, ἐξ ἧς καὶ Κέρας ὁ τόπος ὠνόμασται. Ἡ τοίνυν Κερόεσσα παρὰ τῇ Σεμέστρῃ νύμφῃ τραφεῖσα καὶ παραδόξῳ μορφῇ λαμπρυνθεῖσα πολὺ τὰς Θρᾳκικὰς ὑπερέβαλε παρθένους, τῷ τε θαλαττίῳ μιγεῖσα Ποσειδῶνι τίκτει τὸν καλούμενον Βύζαντα ... Ὁ μὲν οὖν Βύζας κατὰ τὴν ἄκραν τῆς Βοσπορίας ἁλὸς διέγραψε πόλιν (Βυζάντιον).

Extitit autem alter Bosporus cognomine Cimmerius qui accepit nomen ab eadem Ione, nam cfr. Aeschyli Prometh. 729 sqq.:

ἰσθμὸν δ' ἐπ' αὐταῖς στενοπόροις λίμνης πύλαις
Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ
λιποῦσαν αὐλῶν ἐκπερᾶν Μαιωτικόν·
ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ' ἐπώνυμος,

quos versus attulit Stephanus Byzantius v. Βόσπορος, cfr. praeterea Appian. bell. Mithr. 101. Huc autem pervenit Inachis

frigida iam celeri peragrata Borusthenis ora,

ut ait Licinius Calvus frg. 12.

Dubitari potest, qua via Io erraverit Bosporo Cimmerio relicto. Nam inde regiones intravit de quibus nihil certi scivere veteres, veluti Apollonius Rhodius, qui de Istri ostiis miram ac perversam praebet notitiam. Docuit autem Apollonius Rhodius (IV, 288 sqq., quem locum infra exscribam) Istrum exire partim in mare Ionium, partim in mare Trinacrium, quod commemorat Callimachus frg. 18. Veri igitur simile est Ionem cucurrisse ad Istrum et ad Hyperboreos[1]) vel rectius ordine inverso. Nam comperimus ex schol. Apoll. Rhod. IV, 284 τὸν Ἴστρον ἐκ τῶν Ὑπερβορέων καταφέρεσθαι καὶ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν, quibus de rebus agitur in frg. 215 et 188 Callimacheis recte iam ab Heckero et Welckero conexis, sed a Schneidero ad Argonautarum redeuntium historiam relatis. At falsam esse Schneideri sententiam colligere licet ex eodem ad Apollonium scholio, nam vir ille doctus, quamquam (Callimachea II, p. 80) cognovit scholion esse corruptum, non recte tamen memoriam restituit, sed ita supplendus est textus: Ἡσίοδος δὲ διὰ Φάσιδος αὐτοὺς εἰσπεπλευκέναι λέγει [καὶ

1) Notum est Hyperboreos extremas regiones ad aquilonem vergentes incoluisse, cfr. Aristeam Proconnesium in Arimaspeis ap. Herodotum IV, 13: Ἔφη δὲ Ἀριστέης ὁ Καϋστροβίου ἀνὴρ Προκοννήσιος, ποιέων ἔπεα, ἀπικέσθαι ἐς Ἰσσηδόνας φοιβόλαμπτος γενόμενος, Ἰσσηδόνων δὲ ὑπεροικέειν Ἀριμασπούς, ἄνδρας μουνοφθάλμους, ὑπὲρ δὲ τούτων τοὺς χρυσοφύλακας Γρῦπας, τούτων δὲ τοὺς Ὑπερβορέους κατήκοντας ἐπὶ θάλασσαν.

suppl. Schn.] Ἑκαταῖος [ὁ Μιλήσιος ἐκ τοῦ Φάσιδος διελθεῖν εἰς τὸν ὠκεανόν, εἶτα ἐκεῖθεν εἰς τὸν Νεῖλον, ὅθεν εἰς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. τοῦτο] δὲ [ὁ Ἐφέσιος Ἀρτεμίδωρος ψεῦδός φησιν εἶναι καὶ] (quae omnia supplevi ex schol. Apoll. IV, 259) ἐλέγχων αὐτὸν ἱστορεῖ μὴ ἐκδιδόναι εἰς τὴν θάλασσαν τὸν Φᾶσιν, οὐδὲ διὰ Τανάιδος ἔπλευσαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν καθ᾽ ὃν καὶ πρότερον, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Σκύθαις ἱστορεῖ. Neque vero Callimachus sciebat, qua ratione Artemidorus Hesiodi et Hecataei opinionem refutaturus esset, quoniam Ardemidorus post Cyrenaeum poetam floruit, sed cum Battiades fuerit strenuus imitator Hesiodi, veri simillimum est per Phasim navigasse Argonautas auctore Callimacho[1]), cuius in his rebus asseclam fuisse Apollonium, nemo tradidit, quin etiam Rhodium poetam cum Cyrenaeo dissentientem paulo infra offendemus. Nec rectum est quo modo Schneider scholii illius verba quae sequuntur correxerit. Nam cum scholiasta (IV, 303) expressis verbis dicat: τῶν Κόλχων οἱ μὲν διὰ τῶν Κυανέων πετρῶν ἔπλευσαν ὡς καὶ Καλλίμαχος. φησὶ δὲ Ἀπολλώνιος ὑποστρέψαι αὐτοὺς ἐναντίως Καλλιμάχῳ et in nostro scholio haec reperiamus: καὶ Καλλίμαχος *** αὐτῶν τοὺς μὲν εἰς τὸν Ἀδρίαν πεπλευκότας μὴ εὑρεῖν τοὺς Ἀργοναύτας, τοὺς δὲ διὰ τῶν Κυανέων πετρῶν εἰς τὴν Κέρκυραν, ἔνθα κἀκεῖνοι (sc. οἱ Ἀργοναῦται) τότε ἦσαν, patet dilucidissime eosdem qui Apollonio auctore (IV, 303 sq.):

> Κόλχοι δ᾽ αὖτ᾽ ἄλλοι μέν, ἐτώσια μαστεύοντες,
> κυανέας Πόντοιο διεκ πέτρας ἐπέρησαν

per Cyaneas petras navigaverant, frustra quaerentes domum redierunt, Callimacho contraria testato Argonautis in Scheria occurrisse, qua de causa totum scholium IV, 284 sic restituendum est: Ἡσίοδος δὲ διὰ Φάσιδος τοὺς Ἀργοναύτας εἰσπεπλευκέναι λέγει [καὶ][2]) Ἑκαταῖος [ὁ Μιλήσιος ἐκ τοῦ Φάσιδος διελθεῖν εἰς τὸν ὠκεανόν, εἶτα ἐκεῖθεν εἰς τὸν Νεῖλον, ὅθεν εἰς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. τοῦτο][3]) δὲ [ὁ Ἐφέσιος Ἀρτεμίδωρος ψεῦδός φησιν εἶναι[3]) καὶ[4])] ἐλέγχων αὐτὸν ἱστορεῖ μὴ ἐκδιδόναι εἰς τὴν θάλασσαν τὸν Φᾶσιν· οὐδὲ διὰ Τανάιδος ἔπλευσαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν, καθ᾽ ὃν καὶ πρότερον, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Σκύθαις ἱστορεῖ καὶ Καλλίμαχος [ἐν β´][5]) Αἰτίων[6]) [τῶν Κόλχων][7]) τοὺς μὲν εἰς τὸν Ἀδρίαν πεπλευκότας μὴ εὑρεῖν τοὺς Ἀργοναύτας, τοὺς δὲ διὰ τῶν Κυανέων πετρῶν ἐπὶ τὴν Κέρκυραν, ἔνθα κἀκεῖνοι τότε ἦσαν. Itaque veri simile est Istrum flumen

1) nisi Callimachus bis meminit Istri in Aetiis, quod fieri potuisse non nego.
2) καὶ adiecit Schneider.
3) haec verba sumpta sunt ex schol. IV, 259.
4) καὶ adiunxi.
5) ego supplevi.
6) sic ego pro αὐτῶν.
7) haec verba sunt scholii IV, 303.

non[1]) commemoratum esse a Callimacho, cum Argonautarum reditum describeret. Quae cum ita sint, huc transponimus ad primum librum frg. 215 et 188:

Ῥιπαίου πέμπουϲιν ἀπ᾽ οὔρεοϲ, ᾗχι μάλιϲτα
τέρπουϲιν λιπαραὶ Φοῖβον ὀνοϲφαγίαι,

ubi non credibile est antecessisse verba illa quae non decent poetam a Schneidero excogitata, sed fortasse νύμφαι ὀρεϲτιάδεϲ. Utut res se habet, de Istro haec narravit Apollonius ipse Arg. IV, 288—291:

ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ ἂν Θρῃκῶν Cκυθέων᾽ τ᾽ ἐνιβήϲεται οὔρουϲ
ἔνθα διχῇ τὸ μὲν ἔνθα μετ᾽ Ἰονίην ἅλα βάλλει
τῇδ᾽ ὕδωρ, τὸ δ᾽ ὄπιϲθε βαθὺν διὰ κόλπον ἵηϲιν
ϲχιζόμενοϲ πόντον Τρινάκριον εἰϲανέχοντα,

ad quem πόντον Τρινάκριον spectat frg. 18 Callimachi a Stephano Byzantio p. 635, 11 servatum: Τρινακρία, ἡ Cικελία, παρὰ τὸ τρεῖϲ ἔχειν ἄκραϲ. τὸ ἐθνικὸν Τρινακριεύϲ. Καλλίμαχοϲ δὲ Αἰτίων πρώτῃ[2]) Τρινάκριον πόντον φηϲίν. Non fugit, ut opinor, Callimachum, cum de Istro diceret, mare Ionium, in quod altera pars fluxisse dicitur, nomen accepisse ab Ione.

Inachis, quamquam nescimus, quam viam exinde inierit, in Africam tamen cursum direxit, nam constat Aegyptum petisse vaccam. Et profecto veri simile est, cum uti supra vidimus veterum opinione Ister exierit in mare Trinacrium, inde per Siciliam et Mare Mediterraneum aditus erat in Aegyptum. Nam laboribus omnibus peractis quas ei Iunonis ira et invidia imposuerat

καὶ τὰ μὲν ὡϲ ἤμελλε μετὰ χρόνον ἐκτελέεϲθαι

(frg. 212) i. e. cum appeteret tempus, quo Io humanam recuperaret formam et a Iove gravida Epaphum eniteretur, diu agitata vacca ad Nilum pervenit.

Qua occasione data uberius narravit Callimachus de Nilo flumine, praesertim de eius originibus, nam huc spectant, ut Schneider iam recte observavit, frg. 241 et 445, quae idem vir doctus ita coniunxit:

τὴν δὲ γενὴν οὐκ οἶδα (frg. 241) καὶ οὐδ᾽ ὅθεν οἶδεν ὁδεύει
θνητὸϲ ἀνήρ (frg. 445).

Neque oblitus est Ius adventus Moschus I, 44 sqq.:

ἐν μὲν ἔην χρυϲοῖο τετυγμένη Ἰναχὶϲ Ἰώ,
εἰϲέτι πόρτιϲ ἐοῦϲα, φύην δ᾽ οὐκ εἶχε γυναίην.
φοιταλέη δὲ πόδεϲϲιν ἐφ᾽ ἁλμυρὰ βαῖνε κέλευθα,
νηχομένῃ ἰκέλη· κυάνου δ᾽ ἐτέτυκτο θάλαϲϲα.
δοιοῦ δ᾽ ἕϲταϲαν ὑψοῦ ἐπ᾽ ὀφρύοϲ αἰγιαλοῖο
φῶτεϲ ἀολλήδην, θηεῦντο δὲ ποντόπορον βοῦν.

1) sed cfr. p. 190 adn. 1.
2) δὲ αἰτιῶν πρώτῃ codd. omnes.

ἐν δ᾽ ἦν Ζεὺς Κρονίδης ἐπαφώμενος ἠρέμα χερσὶ
πόρτιος Ἰναχίης, τὴν δ᾽ ἑπταπόρῳ παρὰ Νείλῳ
ἐκ βοὸς εὐκεράοιο πάλιν μετάμειβε γυναῖκα.

Sed cave ne arbitrere id quod Moschus hoc loco descripsit, a poeta esse fictum, nam hanc fabulae partem in deliciis fuisse artificum maximeque pictorum intelleges, cum audiveris Michaelisium ('*Über alexandrinische Kunst*', in disputatione ea, quam habuit in concilio philologorum Turicensi 1887 p. 38) et Engelmannum in Roscheri lex. II, 278: 'Io wird vom Nil aufgenommen und ans Ufer getragen, wo die Göttin des Landes, welche die Uräosschlange in der Hand hält, während sie den rechten Fufs auf ein Krokodil setzt, sie durch Handschlag bewillkommt[1])'. Nec traditum est, ubi Callimacho auctore Io Nilum attigerit, sed cum apud Aeschylum (Prom. 846 sqq.):

ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονός,
Νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι·
ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα
[ἐπαφῶν[2]) ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον].
ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς θιγημάτων
τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον.

scriptum inveniamus Canobi a Iove humanam speciem recuperasse Ionem facile a nobis impetramus, ut Callimachus in aliis quoque rebus Aeschyli imitator eodem duxerit Ionem. Quae simulac Nilum tetigit

positisque in margine ripae
procubuit genibus, resupinoque ardua collo,
quos potuit solos tollens ad sidera voltus,
et gemitu et lacrimis et luctisono mugitu
cum Iove visa queri est, finemque orare malorum,

uti Sulmonensis poeta canit (met. I, 729 sqq.) hac in re fortasse memor Licinii Calvi, unde frg. 13:

sol quoque perpetuos meminit requiescere cursus

ad quem versum adnotavit L. Mueller: 'Videntur esse verba Ius finem errorum precantis'. Nec scio an huc revocandum sit Callimachi frg. 539:

[ἀστὴρ
αὔλιος], ὃς δυθμὴν εἶσι μετ᾽ Ἠελίου,

ut recte restituit Blomfieldius, quocum versu confert Schneider Apollonii Rhodii Arg. IV, 1630:

---

1) De omnibus monumentis ad Ionem pertinentibus cfr. Overbeckii librum qui inscribitur '*Kunstmythologie*' II p. 474 sqq. nro. 10. 14. 15. 16. 18. 19 et Engelmanni de Ione dissertationem (Halae 1868).

2) Non meum est disputare de origine Epaphi nominis (cfr. hac de re Pottium in Suppl. ann. Fleckeiseni III p. 297 et Maassium l. l. p. VIII sqq.).

ἀcτὴρ
αὔλιος, ὅcτ᾽ ἀνέπαυcεν ὀιζυροὺc ἀροτῆρας.

Quibus precibus permotus postquam Iupiter lenivit Iunonis iram vel τρηχὺ νόημα (frg. anon. 241), Io revertit ad speciem humanam neque abhorret frg. anon. 144:

αἶψα λέλοιπεν

conexum cum frg. anon. 241, quamquam verba frg. 144 anonymi redeunt apud Gregorium Nazianzenum (cfr. M. Schmidtium in Mus. Rhen. XXI p. 491). Sed bene observavit Diltheyus (Jenaer Litteraturzeitung 1874 Nr. 537) consensione illa, quae exemplorum serie firmatur a Schneidero, non tamen effici, Hesychium apud quem hoc et alia eius generis fragmenta reperiuntur, locos illos omnes ex Gregorii carminibus sumpsisse.

Io in speciem humanam reducta a dea, quae eam excepit hospitaliter, interrogata est[1]), quaenam sit et unde venerit in Aegyptum vel ὅθεν ἠληλούθειν (frg. 532), nam cum Schneidero pro tertia persona habeo illam formam, quod epicus flagitat sermo. Et hac demum data occasione Io fata sua omnia narravit et inde toti carmini nomen indidit Cyrenaeus poeta Ἰοῦc ἄφιξιν, quia nimirum Callimachus οὐχ ἓν ἄειcμα διηνεκέc scripsit, uti in praefatione p. 166 diximus, sed ita ut plerumque Ionem loquentem faceret, qua de consuetudine conferas Vindobonensium editionem frg. nov. Hecalae ex pap. Archiducis Raineri p. V.

Nec multo post Inachis enixa est ad Nili fluenta Epaphum Iovis manu (i. e. fulmine?) tacta (cfr. Aeschyl. Prom. 850 sq., quos versus paulo supra apposui), uti quondam Μῆτιc Minervam ad Tritonis fluenta Iovis vi ac numine peperit, nam Hesiodus in genuina theogonia (cfr. Bergkii disputationem quae inscribitur '*Die Geburt der Athene*', opusc. II, p. 642 sqq.) apud Chrysippum in Galeni de Hippocr. et Phat. plac. III, 8:

Ἐκ ταύτηc ἔριδοc ἣ μὲν τέκε φαίδιμον υἱὸν
Ἥφαιcτον τέχνηcιν ἄνευ Διὸc αἰγιόχοιο,
ἐκ πάντων παλάμηcι κεκαcμένον Οὐρανιώνων.
Αὐτὰρ ὅ γ᾽ Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύοc ἠυκόμοιο
κούρῃ νόcφ᾽ Ἥρηc παρελέξατο καλλιπαρήῳ
ἐξαπατῶν Μῆτιν καίπερ πολυδήνε᾽ ἐοῦcαν.
Cυμμάρψαc δ᾽ ὅγε χερcὶν ἑὴν ἐγκάτθετο νηδύν,
δείcαc μὴ τέξῃ κρατερώτερον ἄλλο κεραυνοῦ.
Τούνεκά μιν Κρονίδηc ὑψίζυγοc αἰθέρι ναίων
κάππιεν ἐξαπίνηc· ἣ δ᾽ αὐτίκα Παλλάδ᾽ Ἀθήνην
κύcατο· τὴν μὲν ἔτικτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
πὰρ κορυφὴν Τρίτωνοc ἐπ᾽ ὄχθῃcιν ποταμοῖο.

1) Non mirum est, quod a dea talia facta sunt, cum apud Aeschylum, quamquam Prometheus Ius fata non modo ipse novit, sed etiam breviter priora choro narravit, Io tamen ipsa a choro interrogata copiose exposuerit.

(cfr. Apllodor. I, 3, 6), qua de re Bergkius l. l. p. 655 haec disputavit: 'Τριτὼ hiefs der heilige Quell des Götterberges, den Zeus hervorsprudeln liefs, indem er den Gipfel des Berges mit einem Blitzstrahl spaltete.' Minerva, pergit Bergkius, est genius fontis quae simul cum eo nata est.

Huc igitur videtur spectare frg. 13:

Οἵη τε Τρίτωνος ἐφ' ὕδασιν Ἀσβύσταο.

Nec tamen desierunt Ius infortunia. Nam quamquam Ovidio et plerisque auctoribus Io, postquam humanam formam induit, divinis honoribus sub nomine Isidis colitur, rarior tamen ac subobscura extat fama Epaphum infantem raptum esse a Curetibus qui ad hanc rem incitati sunt a Iunone timore et odio fortasse commota, ne fiat Io ἀρχὴ καὶ πηγὴ τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ βασιλικωτάτων γενῶν (Plut. de malig. Herod. XI). Quam fabulam tradit Apollodorus II, 9 editionis Wagnerianae): τοῦτον δὲ Ἥρα δεῖται Κουρήτων ἀφανῆ ποιῆσαι· οἱ δὲ ἠφάνισαν αὐτόν. καὶ Ζεὺς μὲν αἰσθόμενος κτείνει Κούρητας κτέ. Videtur autem in Callimachi carmine hoc modo Curetas allocuta esse Iuno: Vobis polliceor aliquid (quod quale fuerit, nihil tradunt scriptores)

ὅτ' ἄν μ' ἰνάσσετε.

(frg. anon. 126). Sed cave ne dubites de Curetibus in Aegyptum profectis. Nam quamquam nihil neque de Curetum in Aegyptum adventu neque de assiduis in Aegypto sedibus eorum traditum est, qua de causa Lobeckius (Aglaophami p. 1131) recte videtur mirari „neminem adhuc Curetes Aegyptios exsculpsisse“ (cfr. Maassii de Aeschyli Supplicibus commentationem univ. Gryphiswaldensis 1890/91 p. XXIII sq.), non tamen alio modo ac nos diximus his de rebus narravit Callimachus, cum Ius in Aegyptum adventus meminerit et strenuus fuerit imitator Hesiodi, cui Stephanus Byzantius v. Ἀβαντὶς attribuit Aegimium carmen, ubi Epaphus a Curetibus in Euboea raptus esse narrabatur (cfr. Maassium l. l.). Itaque Hesiodeam fabulae formam Euboicam cum ea quae vulgo traditur memoria aut ipse contaminavit Callimachus aut, quod veri similius est, cum οὐδὲν ἀμάρτυρον cantaret, fonte usus est, ubi eodem modo quo apud Apollodorum res illae erant coniunctae. Itaque, cum Apollodori narratio manaverit ex Hesiodi catalogis (cfr. Maassium l. l. p. XXVI sq.), probabile est eodem fonte esse usum poetam Cyrenaeum.

Deinde pergit Apollodorus l. l.: Ἰὼ δ' ἐπὶ ζήτησιν τοῦ παιδὸς ἐτράπετο, ex quo tempore Aegyptius Ioni sacra fecit luctuosa, uti testatur Tibullus I, 7, 28:

Te canit atque suum pubes miratur Osirin
barbara, Memphiten plangere docta bovem,

quibuscum versibus recte contulit Ernestius Callimachi frg. 176:

εἰδυῖαν φάλιον[1]) ταῦρον ἰηλεμίcαι[1])

sc. ἥβην (= pubem Tibulli). Nam Io quamquam apud Herodotum (II, 41) cum Iside comparatur, tamen recentiore demum aetate pro eadem putabatur cfr. Apollodor. l. l., Diodor. I, 24, Lucian. d. deorum 3, Suid., Etymol. Mag. 389, 1, Eustath. ad Dionys. Perieg. 918, et sicuti Ius filius Epaphus a Curetibus abreptus a dea querula quaeritur et multis laboribus peractis reperitur, similiter Isidis[2]) mysteria Romae celebrabantur, cfr. Minucii Felicis Octav. c. 21 et Brugschii dissertationem, quae inscribitur '*Die Adonisklage und das Linoslied*' p. 13. Nec minus Romani[3]) eandem sententiam probaverunt, ut elucet ex Ovid. met. I, 747:

Nunc dea linigera[4]) colitur celeberrima turba,

qua de causa veri simile est Callimachum huius rei meminisse, praesertim cum sacra illa instituta αἴτιον praeberent. Describuntur autem haec sacra a Plutarcho (de Iside et Osiride XXXIX): 'Μηκυνομένης δὲ τῆς νυκτός, [ὅτε] αὔξεται τὸ cκότος, ἡ δὲ τοῦ φωτὸς μαραίνεται καὶ κρατεῖται δύναμις, οἱ ἱερεῖς ἄλλα τε δρῶcι cκυθρωπὰ καὶ βοῦν διάχρυcον ἱματίῳ μέλανι βυccίνῳ περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τῆς θεοῦ δεικνύουcι (βοῦν γὰρ Ἴcιδος εἰκόνα καὶ γῆν νομίζουcιν) ἐπὶ τέccαρας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἑβδόμης ἐπὶ δέκα ἑξῆς' sc. μηνὸς Ἀθὺρ anni Alexandrini (cfr. Ideleri librum qui inscribitur '*Handbuch der mathematischen und technischen Chronologie*' I, p. 140) i. e. 13.—16. Nov. vel 14.—17. Nov. anni Iuliani = 1.—4. vel 2.—5. Nov. anni Gregoriani (cfr. Idelerum l. l. I p. 143. II p. 304). Atque iterum sacra instituebantur, cum Io ex Phoenicum finibus, postquam Epaphum recuperavit, in Aegyptum revertisset, cuius rei auctor est idem Plutarchus l. l. c. L: Διὸ καὶ θύοντες ἑβδόμῃ τοῦ Τυβὶ μηνὸς i. e. 2. Ian. vel 3. Ian. (cfr. Idelerum l. l., nisi cadit illud sacrificium in festa quae vocabantur mobilia) ἣν καλοῦcιν ἄφιξιν Ἴcιδος ἐκ Φοινίκης. Nam Apollodorus pergit l. l.: 'πλανωμένη δὲ κατὰ τὴν Cυρίαν ἅπαcαν (ἐκεῖ γὰρ ἐμηνύετο [ὅτι ἡ] τοῦ Βυβλίων βαcιλέως γυνὴ ἐτιθήνει τὸν υἱὸν) καὶ τὸν Ἔπαφον εὑροῦcα, εἰς Αἴγυπτον ἐλθοῦcα', sed desino exscribere, quia quae sequuntur ex alio fonte videntur manasse, cum non sit veri simile Callimachum qui Ius vel Isidis sacra divina celebraverat, ita deae laudem detrectasse, ut antea regi cuidam mortali nubentem faceret. Neque est, cur putemus Cυρίαν ab Apollodoro isdem finibus atque a geographis circumscriptam esse, sed

---

1) φάλιον = λευκόν, ἰηλεμίcαι = θρηνῆcαι cfr. infra auctorum collectionem in editione.

2) De querula Iside adnotandum est extare carmen Aegyptiacum cui nomen est „ai en Ise" vel „Isidos naenia" et servatum esse in Museo antiquitatum Aegyptiacarum Berolinensi, unde edidit Brugschius l. l. p. 21 sqq.

3) Servius ad Vergil. g. III, 152.

4) cfr. Iuvenal. VI, 33 et Herod. II, 37.

probabile videtur scriptorem eum qui fabulas poetarum congessit, poetarum more latius patere voluisse Syriam. Itaque huc revocandum est frg. 15, quod servatum est a Stephano Byzantio: Μαλλός, πόλις Κιλικίας. Καλλίμαχος αἰτιῶν α', ut exhibent codices (cfr. quae supra dixi p. 168 adn. 1). Fortasse praeter Byblum (cfr. Apollodorum l. l., Stephanum Byzantium v. Βύβλος, Brugschium l. l. p. 31) Io Gazam attigit Callimacho auctore (cfr. Eustathium ad Dionys. Per. v. 92), sed de his omnibus similibusque rebus nihil scimus, cum fragmenta Callimachi desiderentur.

Utcunque res se habet, Io in Aegyptum reversa sub Isidis[1]) nomine divinis honoribus colitur, et ei sacra est περσέη, nam testatur Plutarchus (de Iside et Osiride c. XLVIII): Τῶν δ' ἐν Αἰγύπτῳ φυτῶν μάλιστα τῇ θεῷ καθιερῶσθαι λέγουσιν τὴν περσέαν, de qua narrat Battiades frg. 485:

Περσέη, ἧς θ' ἕνεκεν πένθος ἀπωμόσατο.

Schneider autem, quamquam hoc frustulum huc recte rettulit, tamen videtur errasse arbitratus ad hunc librum referendum esse frg. 139:

Καὶ τριτάτη Περσῆος ἐπώνυμος ἧς ὀρόδαμνον
Αἰγύπτῳ κατέπηξε,

cum, uti ex ipso fragmento atque ex Plinio evincitur qui tradidit nat. hist. XV, 46: 'Perseam quoque eruditiores negaverunt ex Perside propter supplicia tralatam, sed a Perseo Memphi satam', fieri non potuerit, ut simul de Persea quae Isidi erat sacra, simul de Perseo qui multo post Ionem arborem illam dicitur sevisse, verba fierent, nisi Callimachus foedissimum sibi permisit anachronismum.

Ius filius Epaphus regnavit Aegyptum et Memphin urbem condidit, ut ait Pindarus Pyth. IV, 14—16:

φαμὶ γὰρ τᾶσδ' ἐξ ἁλιπλάγκτου ποτὲ γᾶς Ἐπάφοιο κόραν
ἀστέων ῥίζαν φυτεύσεσθαι μελησίμβροτον
Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις.

---

1) Quod de Iside a Tortellio servatum est ex Callimachi scriptis, quantum poetae Alexandrinae aetatis nobilissimo debeat, vel rectius num omnino ullam de Callimacho citato fidem habeat, id non videtur certum. Nam unde vir ille qui recentiore floruit aetate (saec. XV, cfr. Voigtii librum qui inscribitur '*Wiederbelebung des klassischen Altertums*' II³ p. 92 sqq.) sumpserit locum Callimacheum aliunde non notum? Cur Callimachus mirum in modum Aegyptius historicus nominatur? Neque enim credibile est id quod Schneider censebat (II p. 694) Callimachum ita audire Aegyptium historicum, ut prior vox poetae natales indicare videatur (num erat Aegyptius?), altera ad ὑπομνήματα potius quam ad poesin illius viri spectet. Nam quamquam ego quoque cum Schneidero consentio hoc fragmentum (frg. 561), si modo genuinum est, ad nullum Callimachi carmen pertinere, non tamen referri potest ad ὑπομνήματα, postquam exposuimus non Callimachi esse illa ὑπομνήματα, sed fortasse licet cogitari de libro Callimachi eo qui inscriptus erat Νόμιμα βαρβαρικά.

(cfr. Nem. X, 5). Nomen autem accepit illud oppidum a Memphide Nili filia quam in matrimonium duxit Epaphus, ut testatur Apollodorus II, 10 (ed. Wagn.): Ἔπαφος δὲ βασιλεύων Αἰγυπτίων γαμεῖ Μέμφιν τὴν Νείλου θυγατέρα καὶ ἀπὸ ταύτης κτίζει Μέμφιν πόλιν καὶ τεκνοῖ θυγατέρα Λιβύην, ἀφ᾽ ἧς ἡ χώρα Λιβύη ἐκλήθη.

Nec minus Epaphum divinis honoribus coluerunt Aegyptii, nam sub nomine Sarapis eum adoravere, cuius rei testis est Aristeas Argivus apud Clementem Alexandrinum (Strom. I, 106 Dind.): [Ἔπαφον] δὲ Ἀριστέας ὁ Ἀργεῖος ἐπονομασθῆναί φησι Σάραπιν καὶ τοῦτον εἶναι, ὃν Αἰγύπτιοι σέβουσιν.

Iam quaerendum est, num harum rerum meminerit Battiades. Sed cum Umber Callimachus quem constat poetae Alexandrini Aetia esse imitatum V, 1, 69 dixerit:

Sacra diesque canam et cognomina prisca locorum

(cfr. praefationem meam p. 165) et simul apud Aristeam de origine Sarapidis agatur nominis simul dei sacra audiantur, veri simile est has quoque fabulas tractasse Callimachum, praesertim cum Nonnus III, 279 sqq. Cyrenaei poetae assecla non modo Ius consecrationem, sed etiam Epaphi progeniem narret:

279 ἤλυθεν εἰς Αἴγυπτον, ὅπη βοέην μετὰ μορφὴν
δαιμονίης ἴνδαλμα μεταλλάξασα κεραίης
ἔσκε θεὰ φερέκαρπος·
... ...
284 ἔνθ᾽ Ἔπαφον Διὶ τίκτεν ... ...
286 θεηγενέος δὲ τοκῆος
ἐξ Ἐπάφου Λιβύη· Λιβύης δ᾽ ἐπὶ παστὸν ὁδεύων
Μέμφιδος ἄχρις ἵκανε Ποσειδάων μετανάστης
παρθένον ἰχνεύων Ἐπαφηίδα, καὶ τότε κούρη
δεξαμένη ναετῆρα βύθου χερσαῖον ὁδίτην
Ζῆνα Λίβυν τέκε Βῆλον,
... ...
πέμπτῳ δὲ πατὴρ ἰσόμετρον ἀριθμῷ
Βῆλος ἐπασσυτέρην γενεὴν σπερμήνατο παίδων,
Φινέα καὶ Φοίνικα λιπόπτολιν, οἷς ἅμα θάλλων
αὐτὸς ἀμοιβαίων πολίων περίφοιτος Ἀγήνωρ
ἀσταθέος βιότοιο πατὴρ ἐμὸς εἶχε πορείην κτέ.

Sunt autem verba Cadmi (l. l. 245) cuius filiaeque fata iam cadunt in alterum Aetiorum librum, nam demonstravimus Ius fata descripta esse in primo Aetiorum libro, et cum credibile non sit duo carmina extitisse Callimachi de eodem argumento scripta, Ἰοῦς ἄφιξις et primus Aetiorum liber non fuere inter se diversa. Praeterea autem id veri simillimum videtur a Suida ideo Aetiorum nomen in tabula esse omissum, quod singulorum titulos librorum attulit, et in editione mea ceterorum huius carminis librorum explanabo, sicuti primo libro Aetiorum Ἰοῦς ἄφιξιν respondere, ita quod nomen apud Suidam sequi-

tur Cεμέλην inscriptum fuisse alteri libro Aetiorum. Vides ergo ex novis carceribus profectos nosmet pervenisse ad eandem metam, quam ante iam pulsavere Wachsmuthius et Daubius ('De Suidae biographicorum origine et fide', in Fleckeiseni ann. Suppl. XI p. 465): "recte coniecit Wachsmuthius in prisci catalogi fonte positum fuisse titulum Αἴτια (quorum singulae partes singulariter erant enumeratae: Ἰοῦς ἄφιξις, Cεμέλη Ἄργους οἰκισμοί, Ἀρκαδία)", nam alia nomina quae apud Daubium Aetiis ascripta inveniuntur, Γλαῦκος et Ἐλπίδες, qui titulus nescio an irrepserit ex tabula carminum Theocriteorum, ut ni fallor Francogallus doctus quidam suspicatus est, cuius nomen e memoria elapsum est, in Aetiis locum non habere in editione mea totius carminis commonstrabo.

Restat, ut explanemus, quanam arte primum Aetiorum librum composuerit Callimachus, suoque loco fragmenta eo ordine adiciamus quo infra edemus.

Argumentum lib. I Aetiorum.

(I.) Io ad terram a Nilo asportata a dea illius regionis humaniter excipitur. Inachis autem genibus positis in margine ripae procubuit et finem oravit malorum, quoniam sol quoque meminit perpetuos cursus intermittere (frg. 539). Et profecto, ut Iunonis animi asperitatem (frg. anon. 241) lenivit Iupiter, corpus Ius fugere setae (frg. anon. 144) et in speciem humanam reducta ipsa interrogatur a dea Aegyptia, unde venerit (frg. 532). Iam narrat Inachis fata sua omnia. "Inachi sum filia regis Argivorum, inquit, quam Iupiter adamabat. Nam sic adfatus est pater hominum atque deorum: O virgo Iove digna, umbras pete altorum nemorum. Noli timere latebras sola adire ferarum, cum tuta subeas nemorum secreta sub deo praeside, qui caelestia sceptra magna manu teneo et fulmina vaga mitto. Ne fuge me. Sic ait deus, nam fugiebam. Repente rex magnus Olympi inducta caligine terras occuluit tenuitque fugam. Interea Iuno medios in agros despexerat et mirata noctis faciem afferre nebulas volucres sub die sereno, postquam maritum caelo non repperit, ab aethere summo delapsa est in terras. Sed Iupiter, cum coniugis adventum praesentiret, in nitentem iuvencam sicuti me conspexisti meos vultus mutavit. Nec tamen Iuno decepta est, verum postquam precibus auditis a Iove me donum habuit, ira et timore commota, ut quae mariti furta totiens deprehensi iam nosset, Argo Arestoridae servandam me tradidit. Centum luminibus cinctum habebat Argus caput et ad me spectabat quocunque modo constiterat. Luce pascor amara herba, ubi mons est Ἀραχναῖον (frg. 14), sed cum sol sub tellure est, indigno circumdata vinculo collum incubo infelix conatoque ore queri edo mugitus. — Hoc loco inseruit poeta locum illum inde nomen accepisse Mycenas non solum bove

ista clarissimas sed etiam tauro vehementer mugiente eo qui Europam adduxit Iovi Cretam Mesopontio (i. e. Neptuno) adiutore (frg. 16) et quem postea Hercules Mycenas traxit, hic autem secutus est tardus viator (frg. 13^b et 275).

Iam vero orsa est fortasse altera elegia.

(II.) Sed superum pater atque hominum rex mala mea tanta ultra ferre non potest filiumque Mercurium vocat. Cui imperat Iupiter, ut leto det Argum. Hic autem Cyllenius, postquam Iovis domum nitidam (frg. ann. 168) reliquit, brevi tempore in terras desilit, tegumenque illic removet et pennas ponit, tantum modo retenta est virga. Quibus factis Mercurius, uti is qui capellas pascit (frg. anon. 217), ad Argum venit et structis avenis cantat. Custos autem Iunonius nova voce captus quaerit, qua ratione reperta sit fistula. Tum deus Syringis historiam narrat. Talia autem dicturus Cyllenius videt omnes succubuisse oculos Argi. Qua de causa extemplo vocem supprimit et soporem firmat languida lumina virga permulcens. Nec mora est, sed falcato ense vulnus letiferum affert Argo saxoque caput deicit cruentum. Protinus exardescit Iuno nec differt irae tempus, sed horriferam Erinnyn (frg. anon. 143) oculis animoque meo obicit. Hoc loco nescio an finem habuerit elegia altera.

(III.) Deinde audimus Ius errores. Profuga enim vacca eo pervenit, ubi postea erat Tripodiscus, urbs Coroebi qui Argivos liberavit a diro monstro Apollinis. Crotopo regi Argivorum filia — nam haec est fama — decore mira et intemerata toris penates servabat primis et pubem ineuntibus annis. Quam uti conspexit Phoebus, calorem traxit visaeque cupiit conubia. Nec tulit deus moras, sed cincinnis unctis (frg. 12) accedens praecepta gaudia sumpsit. Felix puella, si nunquam occultum amorem Phoebo sociasset. Nam deum passa ad undam fluminis Nemeaei (frg. anon. 110), cum Lunaria cornua decimo orbe resurgerent, Latonae nepotem edidit ac poenam metuens natum inter saepta ovilia furtim pecoris custodi alendum mandavit. Non tibi, puer, digna cunabula erant, nam agni erant aequales, agni sodales, et pecori commune erat solum, ubi gramineos toros dedit herba (frg. 127). Sed fata ne illum quidem Larem concessere, nam viridi terrae cespite proiectum te, Crotopiaden, rabidi canes disiecere dentibus mordacibus, te quadrimum Τελεστορίδην (frg. 315 et 13^a) Λίνον, qui eras αἴλινος. Ut vero nuntius attonitas aures matris adiit, ipsa saevis plangoribus amens tecta replevit vacuumque pectus velamine ferens patri confessa est. Nec permotus est rex, sed atro leto occumbere cupientem iussit. Nec tamen immemor thalami, Phoebe, maestae morti Psamathes solatia paras. Nam monstrum sub imo Acheronte Eumenidum thalamis conceptum, cui virginis ora pectoraque, et a vertice surgit stridens anguis, nocturno passu squalida thalamis illabitur animasque a stirpe recentes abripit altricum gremiis (frg. 424) morsuque cruento devescitur. Neque vero hoc fert armorumque animique praestans Co-

roebus (frg. 13[e]), sed obvius it iuvenis virorum corona stipante et ingens ferrum sub pectore diro condit monstri. Stupet tamen Inachia pubes magnaque gaudia post lacrimas etiamnunc pallent. Nam saevior in miseros insurgit Delius et crudelis arcu iniquo pestifera iacit arma, quae ore fallaci appellamus sacrum morbum (frg. 276), et infantium loco senes et adulescentes (frg. 473) et virgines viris maturae absumuntur (frg. 308). Quaerenti, quae sit causa calamitatis, idem auctor Paean oraculum edit quo iubentur ire inferias cruento monstro iuvenes qui caede potiti sunt. Fortunate animi Coroebe, qui non degener pia arma occulis aut certae morti occurrere trepidas, sed cominus ferens ora in limine templi Cyrrhaei constitisti et sacras iras ita vocibus asperas: Non missus, Thymbraee, non supplex ad penates tuos venio: mea pietas, mea conscia virtus has me vias egere. Ego sum qui tuum nefas mortale, Phoebe, caede subegi (frg. 534). Quid meruere Argivi? Me me, optime divum, solum fatis praestabit caput obiecisse. Sic ait, sed Apolline placato abit Delphis Coroebus tripode sublato, nam hoc fieri iussit Pythius, et ubi lapsus caderet ille tripus, urbem condere Coroebum ibique habitare, unde illud oppidum appellatum est Tripodiscus (frg. 4). Argivo autem caelo mala nubila diffugiunt et inde haec sacra Phoebo instituuntur anniversaria, ubi agni sacrificantur, canes trucidantur, uxores autem virginesque carmen quod vocatur Λίνος solent cantare.

(IV.) Iam initium capit elegia quarta. Nam Io Tripodisco relicto per Megarensium et Aegosthenensium et Eleutherensium fines meavit Plataeas, ubi fons scaturiebat Βουκεραΐς (frg. 17 et 298). Deinde profecta per Thebas et Mycalessum se contulit vacca in Euboeam, qua occasione data meminit poeta Aiacis Oilei (frg. 13[d]). Unde tendit Inachis, postquam Andrum (frg. 394) attigit, insulam Myconum quae nomen accepit a Mycono filio Anii.

(V.) In quinta elegia Oenotroparum fabula narrata erat. Apollinis filius erat Anius, "quo rege homines, antistite rite Phoebus colebantur". Neque liberis carebat rex, nam praeter filium stipabant eum filiae tres quas Libero sacrabat. Qui gratiae memor virginibus munera dedit, nam cuncta tactu aut in segetem, aut in laticem meri, aut in Minervae bacam transformabant. Quod ubi cognovit Atrides, cum Troiam proficisceretur, invitas virgines gremio genitoris abstraxit, ut classem Argolicam alerent. Sed fugere puellae in Euboeam, nec tamen effugere. Nam captae sunt virgines, et iam vincula captivis parabantur lacertis, cum illae libera bracchia tollentes opem peterent a Baccho qui dicto audiens fuit. Subito enim pennas sumpsere puellae et in niveas columbas abiere, unde Deli, Oenotroparum in patria, violari columbas nefas est.

(VI.) Sequitur elegia sexta, ubi errores Ius narrabantur quae per Icariam et mare cognominatum, ubi poeta Icari nominis auctoris meminit (frg. 5), Samum insulam petivit, unde per Anaeam (frg. anon. 295) Asiae oram legens Ilium properavit ad urbem periuri

Laomedontis, quo regnante Neptunus et Apollo certabant propter constructos muros (frg. anon. 86), et Alcides propter Hesionam pollicitam bellum intulit gravissimum (frg. 559. 560). Neque oblitus est poeta Phalacrae promunturii (frg. 13[c]) quod arboribus privatum est, cum Paris ad expeditionem in Graeciam parandam naves aedificaret, et Cassandrae meminit Callimachus quae haud falso vaticinata est, δεύτερον ἄχος Troiae allaturum esse Achillem (frg. 549) qui Patrocli ulciscendi causa duodecim Troianorum corpora caesorum cremavit (frg. 200) et, cum ira illorum hominum atrox esset (frg. 262), praeterea mortuum Hectorem ter traxit circa Patrocli rogum (frg. 466). Sed paulo post occidit vir fortissimus eiusque pater defensoris expers fugatus (frg. 218) confugit in insulam Coum (frg. 372), ubi periit senex.

(VII.) Sed Io denuo incitata (hinc initium cepit elegia septima) fretum transiecit quod inde appellatur Bosporus Thracius et Ceroessam enixa est, e qua Neptunus genuit Byzantem, urbis cognominis conditorem. Unde Inachis Borysthenem fluvium et alterum Bosporum, ab eadem vacca vocatum, Cimmerium assecuta per Hyperboreos Apollini propter asinorum (frg. 215 et 188) sacrificium gratiosos ad Istri ostium fabulosum properavit quod exisse dicitur in mare Trinacrium (frg. 18).

(VIII.) In octava elegia, cum tempus appeteret (frg. 212), quo humanam formam recuperaret et Epaphum pareret, attigit tandem Io Nilum (frg. 241 et 445) et Aegyptum prope Canobum. "Quid plura? Nam cetera tu ipsa oculis conspexisti, o dea". Sic ait Io, quae ne tum quidem vacabat calamitatibus. Nam Epaphum (frg. 13) infantem rapuerunt Curetes precibus commoti Iunonis quae multa sese eis et praeclara donaturum pollicita est, si Iovis uxorem adiuvissent (frg. anon. 126). Qua de causa denuo vagata est Io, ut filiolum investigaret, quo tempore pii Aegyptii sacra instituere luctuosa (frg. 176). Interea Epaphus matri pavidae ubique quaesitus est, neque Aurora rutilis capillis veniens neque Hesperus cessantem vidit. Dumque totam Syriam eundo lustrat, Mallum urbem attigit (frg. 15 cfr. p. 196 proll. meorum). Tandem labore fessa opem a Iove petivit Inachis sic adfata: "Proque meo proque tuo sanguine supplex tibi venio, Iupiter. Si nulla gratia est matris, natus moveat patrem, neu cura tibi sit vilior illius, precamur, quod nostro edita est partu." Tum rex superum iratus summam petit arcem, unde latis terris nubes inducere solet, unde tonitrus monet et fulmina vibrata iacit. Intonat et ab aure dextra libratum fulmen mittit in Curetes, sed Epaphum reddit matri quae secura redit Aegyptum, ubi eius adventus ab Aegyptiis summa cum laetitia celebratur. Ex quo tempore colitur divinis honoribus Inachis sub nomine Isidis, cuius fronti insunt lunaria cornua cum spicis flaventibus nitido auro, et cui est regale decus nec desunt sistra serpensque plena somniferi veneni et sacra est περςέη (frg. 485).

(IX.) Sequitur ultima elegia (IX), in qua Epaphi, Libyae, Beli fata descripta sunt.

Hoc puto esse argumentum primi Aetiorum libri.

Restat, ut primi libri fragmenta Aetiorum adnotatione critica testimoniis auctoribus imitatoribus instructa componamus.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ ΑΙΤΙΩΝ Α΄ ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Praemonitum.

De codicibus quibus primi Aetiorum libri fragmenta servata sunt, non nulla praemittam quae magna ex parte debeo virorum doctissimorum liberalitati:

Ammonii

(vel Herennii Philonis) περὶ διαφόρων λέξεων codices (cfr. proll. p. 188):

Voss. = cod. Mus. Brit. Royal 16 DXIV qui erat Vossii.
Ven. = cod. Venetus 490.
Par. = cod. Parisinus 2669.

Choerobosci

in Theodosii Canones libri hoc modo signantur (cfr. Hilgardi editionem = Gramm. Graec. IV):

P = Parisinus graecus saec. XIII—XIV.
N = Neapolitanus saec. XIV.
V = Venetus saec. XIV.
C = Coislinianus saec. XV.

Etymologici μεγάλου

libri (cfr. proll. p. VIII) sunt hi:

Vat. = Vaticanus gr. 1818 saec. X.
Flor. = Florentinus S. Marci 304 (Milleri) saec. X.

sed cfr. quae Carnuthius disputavit in libro qui in honorem Friedlaenderi scriptus nuper editus est.

Etymologica alia:

de quibus certior factus a Carnuthio, quam propter comitatem magnam debeo gratiam:

Gud. = Etymologicum cod. Gudiani qui vulgo vocatur Gudianum.
Haun. = Etymologicum cod. Hauniensis 1971.
Paris. = Etymologicum cod. Parisini 2636.
Sorb. = Etymologicum cod. Sorbonici.

Galeni

lex. Hippocr. de cuius codicum lectionibus mecum liberaliter communicatis gratias ago Ilbergio (cfr. eiusdem disputationem accuratissimam in 'Commentationibus Ribbeckianis' (p. 331 sqq.):

A. Classis I:

L. = Laurentianus 74, 3 saec. XII.
Vatic. = Vaticanus gr. 277 bombyc. saec. XIV.

Accedunt Urbinas 68, Parisinus E 2254, Parisinus H 2142, Dorvillianus, Mosquensis.

B. Ex classi II pertinent huc:

M. = Marcianus 269 saec. XI, vetustissimus.
Parisin. = Parisinus F 2144 saec. XIV (cfr. Ilbergii disp. in Mus. Rhen. XLII p. 455).
Laur. = Laurentianus 74, 1 membr. c. 1500 (cfr. l. l. p. 458).

Stephani Byzantii

codices (cfr. proll. p. 168 adn. 1) sunt hi:

R. = Redigeranus, optimus.
Vossianus.
Perus. = Perusinus.
Ceteri libri sunt nullius vel fere nullius auctoritatis.

Denique moneo fragmenta, quorum numeri crassioribus typis signavi, certissima sunt; quibus asteriscos apposui, anonyma.

Epigramma

quod extat in catalogo codicum Bernensium editum ab Hageno p. 520, deinde correctius ab Reitzensteinio in Hermae vol. XXVI p. 307:

ὑμνῶ τὸν ὑψίζυγον ἐν πρώτοις Δία,
Φοῖβον δ' ἔπειτα καὶ τρίτην τὴν Ἄρτεμιν,
Δῆλον τέταρτον, εἶτα λουτρὰ Παλλάδος
ἕκτην δὲ τὴν Δήμητρα τὴν παλαιτέραν
μέλπω δὲ γραὸς τῆς πλυξένου τρόπους
καὶ τὴν τελευτὴν Θησέως τε τὴν ἄγραν·
καὶ τῶν μεγίστων Αἰτίων τὴν τετράδα·
σκώπτω δ' ἐπ' ἀραῖς Ἶβιν Ἀπολλώνιον·
καὶ τὴν Ἀθηνᾶν ὕστατον μέλπω πάλιν
γρίφῳ βαθίστῳ καὶ δυσευρέτοις λόγοις.

1.

proll. p. 192. [ἀςτὴρ
αὔλιος], ὃς δυθμὴν εἶςι μετ᾽ Ἠελίου.

Schol. A Iliad. XI 62: ἡ διπλῆ ὅτι τινὲς γράφουςιν αὔλιος (pro οὔλιος) ὅ ἐςτιν ἑςπέριος, πρὸς ὃν αὐλίζεται τὰ ζῶα. καὶ Καλλίμαχος, ὃς δύθμην εἶςι μετ᾽ ἠελίου.

*2.

proll. p. 193. τρηχὺ νόημα

Hesych. IV p. 172: τρηχὺ νόημα· ςκληρὸν νοῦν.

*3.

αἶψα λέλοιπεν.

Hesychius I p. 90: αἶψα λέλοιπεν· εὐθὺς καταλέλοιπεν.

4.

ὅθεν ἠληλούθειν.

Choeroboscus in Theodosii Can. (G. G. IV, 2, p. 114): (τὰ Ἀττικὰ) ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενα κατὰ τὸν παρακείμενον ἐν τῷ ὑπερςυντελικῷ χρονικῶς μεγεθύνονται, οἷον ἀλήλιφα ἠληλίφειν — ὄδωδα ὠδώδειν, πλὴν τοῦ ἐλήλυθα, ἐληλύθειν γὰρ ὁ ὑπερςυντελικὸς διὰ τοῦ ε, ὅθεν ἀναλογώτερόν φαςι τὸ παρὰ Καλλιμάχῳ ὅθεν ἠληλούθειν.

5.

Ἀραχναῖον.

proll. p. 168. cfr. Argum. p. 198. Steph. Byz. (p. 110, 4): Ἀραχναῖον, ὄρος Ἄργους. Καλλίμαχος αἰτίων α´.

6.

proll. p. 170. Μεςοπόντιος.

Steph. Byz. (p. 447, 3): Μεςοπόντιος ὁ † ἐννόςιος ποςειδῶν. οὕτω γὰρ ἐν Ἐρέςῳ τιμᾶται, πόλει τῆς Λέςβου. Καλλίμαχος Αἰτίων α´.

Testimonia: 1 cfr. Stephanus Byz. p. 146, 12 αὔλιος ὁ ἑςπέριος ἀςτήρ, quod fortasse debet Callimacho (Schneider) vel rectius Epaphrodito.

Adnotatio critica: 1 ἀςτὴρ αὔλιος supplevit Blomfieldius. δυθμήν cfr. Schneideri Call. II p. 681. 4 ἐληλούθειν C. ἠληλούθειν rell., itaque falso Schneider II p. 676. 6 ὁ ἐνόςιος ποςειδῶν R ὁ ἐνέςιος ποςειδῶν Vossianus. ποςειδῶν ὁ ἐρέςιος Perus. Ἐγέςῳ R. Vossianus. Ἑρέςῳ Perus. αἰτιῶν codd.

Auctores: 1 Homeri Iliad. XI, 62: οὔλιος ἀςτὴρ | παμφαίνων (cfr. schol. ad h. v.). cfr. Eur. Ion. v. 500—502. 5 Aesch. Ag. 309: Ἀραχναῖον αἶπος, ἀςτυγείτονας ςκοπάς.

Imitatores: 1 Apoll. Rhod. Arg. IV, 162 sq. cfr. Licinii Calvi frg. 13.

7.

ταῦρον ἐριμύκην ἴνιος Ἀστερίου. proll. p. 169.
[δεσμεύσας] ὁ μὲν εἷλκεν, ὁ δ' εἵπετο νωθρὸς ὁδίτης.

Etym. Haun. 1971: Πηληιάδεω — οἱ ποιηταὶ οὐ προφέρονται εἰς ου, ἀλλ' ἢ διὰ τοῦ εω Ἰωνικῶς, ὡς Πηλείδεω, ἢ διὰ τοῦ αο Δωρικῶς, ὡς Ὀρέσταο. Καλλίμαχος δὲ ἐν πρώτῳ Αἰτίων ἐχρήσατο τῇ εἰς ου·

Schol. Apoll. Rhod. I, 1162: καὶ Καλλίμαχος ἐπὶ τοῦ ταύρου ἡττηθέντος φησίν·

*8.

εὐσέλαον Διὸς οἶκον. proll. p. 174.

Hesychius II p. 233: εὐσελανόνδιον οἶκον· ἤτοι παρὰ τὸ σέλας ἢ παρὰ τὴν σελήνην ἵνα ᾖ ἀπὸ μέρους ἔναστρον.

*9.

οὔθατα βόσκει. proll. p. 175.

Hesychius III p. 234: οὔθατα βόσκει· αἶγας βόσκει.

*10.

ἄθεστος Ἐρινύς.

Hesychius I p. 63: ἄθεστος Ἐρινύς. σκληρή, ἣν οὐχ οἷόν τε ἐξιλάσασθαι.

11.

ἀπ' ὀστλίγγων δ' αἰὲν ἄλειφα ῥέει. proll. p. 177.

Etym. μέγα s. Ὀστλῆγγες: σημαίνει δὲ καὶ τρίχας ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν πρώτῳ αἰτίων, οἷον·

Testimonia: 7, 1 Etym. Angelic. apud Ritschel. opusc. I p. 690. 10 cfr. Mein. ad Callim. p. 239 et ἀπόθεστος Call. frg. 302, πολύθεστος hymn. VI, 48. 11 schol. Apoll. Rhod. I, 1297 sine teste, αἰὲν α. ρ. Call. laud. Orion.

Adnotatio critica: 7, 1 ἐρυμικὴν — ἀστερέτου Haun. ἐρημικὴν — ἀπεράτου Angelic. 8 post Salmasium correxit Dindorfius Thes. III, 2245. εὐσέλανον δῖον οἶκον Meinekius, quod esset poetae lyrici. 9 cfr. Meinekium Phil. XIII p. 536. 11 ἀποστιλίγγων Vat. δ' schol. Apoll. I, 1297 cfr. Bergk. opusc. II, 776. αλειφαρέει Vat.

Auctores: 7, 2 cfr. δεινὸν ὁδίτην Soph. Phil. 147. Naek. opusc. I, 225. 11 Aesch. Ag. 322: ὄξος τ' ἄλειφα τ' ἐγχέει ταυτῷ κύτει Hippon. frg. 56. Hiller.

Imitatores: 7, 2 νωθρὸς ὁδίτης Nonn. III, 101 XVII, 27, XLIII, 381, Greg. Naz. c. II, 539 etc., Ioann. Gaz. v. 386 cfr. Naekii op. I, 225. 229, 244. II, 257. 8 εὐσέλαον cfr. Pauli Silent. Descr. Soph. 830. 10 ibid. 725. 11 Nonn. XIV, 175, cfr. Quint. Smyrn. XIV, 264.

*12.

proll. p. 178. ἦχι πολυκροκάλοιο παρ' ἀνδήροιcι Νεμείης

Etym. Flor. κρόκαλα· (sequitur fragmentum). κρόκαλα λέγονται αἱ ψῆφοι τῶν ποταμῶν ἀπὸ τοῦ κροτεῖν καὶ ψοφεῖν· Νεμέα ποταμὸς ἐν Ἄργει· παρ' ἀνδήροιcι, τοῖc τοῦ ποταμοῦ ἀναχωρήμαcι (ἀναχώμαcι?).

13.

ἄρνες τοι, φίλε κοῦρε, cυνήλικες, ἄρνες ἑταῖροι
ἔcκον, ἐνιαυθμοὶ δ' αὔλια καὶ βοτάναι.

Stobaeus Flor. LXXVI, Περὶ νηπίων, 1.

14.

τὸν cὲ Κροτωπιάδην
τετράενον δάμαcαν παῖδα Τελεcτορίδην.

Apollonius Dyscolus de pronom. (G. G. I, 1, p. 13): Ἀττικοὶ γοῦν τὸν ἐμὲ· Καλλίμαχοc·

Ioannes Lydus de mens. IV p. 51 Bekk.: ἔννον (sic!) τὸν ἐνιαυτὸν Ἕλληνες εἶπον, ὡc Καλλίμαχοc ἐν πρώτῳ Αἰτίων·

15.

proll. p. 179. μητέρας ἐξεκένωcεν, ἐκούφιcθεν δὲ τιθῆναι.

Gramm. de barbarismo ad calcem Ammonii a Valck. edit. p. 197: ἀκυρολογία, ἥτιc περὶ τὸ cημαινόμενον ἁμαρτάνεται, τῆc δὲ κακίαc μέροc ἐcτὶ καὶ ἡ ἀκυρολογία, ὡc παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ ἐπὶ τῶν ἀπολομένων νηπίων μητέραc κτλ.

16.

Argum. p. 199 sq. proll. p. 177. 179.

Κόροιβοc.

Scholl. ad Anthol. Pal. VII, 154 (III p. 249): εἰc Κόροιβον, οὗ μέμνηται Καλλίμαχοc ἐν α' Αἰτίων.

Testimonia: 12 Gud et Haun. s v. 13, 2 ἐνιαυθμοὶ — βοτάναι Flor. 113. cfr. Etym. Magn. 342, 35. 14 Apoll. Dysc. de Synt. p. 59, 22 Bekk. 14, 2 Etym. μέγα cod. Vat. s. ἀφνειόc. 15 ἐκουφίcθηcαν δ. τ. Greg. Cor. in Hermog. (Walz. Rhett. VII, 1133).

Adnotatio critica: 12 ἦχον Haun. λέγονται E. Martinius. λέγεται cod. ποταμὸc Knaackius. πότε codd. 13 κουρεοῦ νήλικεc cod. A Stobaei. κοῦρε ὁμήλικεc Stobaei rell. codd. correxit Wernickius ad Triphiod. p. 41. ἐνιαυθμοὶ Flor. ἐνήριθμοι Stob. δαύλια Stob. δ' αὔλια Bentleius αἱ ὑλικαὶ Flor. αἱ λικαὶ Etym. Magn. 14, 2 Δαμάcου Lydus et Vat., correxi, παῖδαν ἐτορίδην Vat. 15 ἐξεκένωcεν, ἐκούφιcθεν Bergkius (cfr. Stat. Theb. I, 601 sqq.) ἐξεκένωcαν, ἐκούφιccαν Gramm. et Schneider, ἐξεκένωθεν, ἐκουφίcθεν post Bernhardy Hecker. 16 Κόρυβον cod. (cfr. Etym. Magn. p. 249, 7).

Imitatores: 12 Nicandri Ther. 575 sq.: μάλα δ' ἂν καὶ ἀμάρακοc εἴη | χραιcμήειc πραcίῃ τε καὶ ἀνδήροιcι χλοάζων. 13, 1 Stat. Theb. I, 582 sqq.: Non tibi digna — pecori commune solum (Knaackius). 13, 2: Oppian. hal. II, 524 cfr. Apoll. Rhod. II, 142 Nic. Ther. 21. 14 Ovid. Ib. 478 Stat. Theb. I, 588 sq. 15 Statius I, 601 sqq.

17.

ψευδόμενοι δ᾽ ἱερὴν φημίζομεν. proll. p. 179.

Schol. Apoll. Rhod. I, 1019: τὰ μεγάλα τῶν παθῶν εὐφήμως ἱερὰ καὶ καλά φαμεν, ὡς καὶ τὰς Ἐρινύας Εὐμενίδας καὶ τὴν λοιμικὴν νόσον ἱεράν, ὡς καὶ Καλλίμαχος·

18.

ἀλλ᾽ ἀντὶ βρεφέων πολιὸν νέον εἴρενα μέσσον.

Choeroboscus in Theodosii Can. XI (G. G. IV, 1, p. 265, 27): Τῷ πρώτῳ κανόνι τὸ εἴρην ἀντίκειται· εἴρην δὲ λέγεται ὁ δυνάμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ λέγειν, τουτέστιν ὁ εἴκοσιν ἐνιαυτῶν· τοῦτο γὰρ ὁ Καλλίμαχος διὰ τοῦ ε̅ ἔκλινεν εἰπών·

19.

οὖδ ᾗσιν ἐπὶ κτενὸς ἔσκον ἔθειραι.

Suid. II, 1, p. 425: κτείς, τὸ ἐφήβαιον, καὶ τὸ τῶν τριχῶν καλλύντριον. Καλλίμαχος· (sequitur fragmentum) καὶ αὖθις (Anth. Pal. VI, 247): καὶ κτένα κοσμοκόμην.

20.

[εἴμ᾽ ὁ] κανὼν [Ποινὴν] δασπλῆτα Κόροιβος.

Etym. Mag. p. 249, 7: δασπλῆτις ἡ Ἐρινύς· καλὸν δασπλῆτα Κόροιβος.

21.

πόλιν Τριποδίσκον. proll. p. 180.

Steph. Byz. (p. 637, 1): Τριποδίσκος καὶ Τριποδίσκοι, κώμη τῆς Μεγαρίδος. λέγεται καὶ Τριποδίσκη. Ἡρωδιανὸς δωδεκάτῃ (cfr. Lentz. I p. 317). ὁ κωμήτης Τριποδίσκιος. Καλλίμαχος δ᾽ ἐν Αἰτίων [α′] πόλιν αὐτὴν εἶναί φησι.

Testimonia: 18 Epimer. in Cram. A. O. I p. 413 sine teste. Choerobosc. ib. p. 69, 28 sine frg. 19 Flor. Haun. Gud. s. v. sine teste, ἐπὶ κ. ἔ. ἔ. schol. V ad Iliad. XIX 382 et sine teste Etym. cod. Par. 2636 ἔσκον ἔ. Choerobosc. in Theod. Can. IX (G. G. IV, 1, p. 203, 34).

Adnotatio critica: 18 πολιὸν νέον V. Epimer. πολιῶν N πολλῶν C. νέον expl. Wilamowitzius. μέσον N. μέσσων C cfr. Lobeck Paralip. p. 194 sq. 19 οὐδ᾽ οἷσιν Flor. Haun. Gud. Suid. οὐδ᾽ ᾗσιν recte Hecker et Cobetus cfr. Poll. II, 174. Clem. Alex. Protrep. p. 19 Pott. Theodoret. cur. graec. affect. III p. 784. οὖλοι ὅσοισιν Bernhardyus. ἐπεὶ κτενὸς schol. V. Hom. ἔσκον Suid. schol. V Hom. ἧκον (superscr. ες) Paris. ἔσχον Flor. Haun. Gud. N. C. ἔθειραι Suid. Flor. Haun. schol. V Hom. ἐθεῖραι Paris. αἴθειραι N C. αἱ θεῖραι Gud. duo ultima verba om. P V. 20 sic ego, εἴμ ὁ suppl. Knaackius καλῶν Ruhnkenius, Meinekius, Doederlinus. κανὼν Hecker. 21 frg. sic restitui. [α′] supplevit Knaackius.

Auctores: 20 ὁ κανών Eur. Herc. fur. 865 δασπλῆτα cfr. Simonid. frg. 38 (P. L. III, 407).

Imitatores: 19 Philodem. (Anthol. Pal. V, 132, 3) cfr. Iuven. VI, 370 20 cfr. Euphor. frg. LII. Nonn. XIV, 298. XV, 32. XXII, 219, paraphr. VII, 175. XIII, 158. IX, 13. VII, 113. Paul Sil. (A. P. V, 241, 3).

22.

proll. p. 180. Βουκεραΐς κρήνη [τόθι] λευκὸν ὕδωρ ἀνέβαλλεν.

Etym. μέγα s. Βουκαιραΐς: Βουκεραΐς, κρήνη ἐν Πλαταιαῖς, ἥτις ὠνομάσθη ὅτι Πόλυβος ἐξ Ἄργους ἐπέκτισε Πλαταιὰς μετὰ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸν βοὸς αὐτοῦ ἡγουμένης κατὰ χρησμόν, ὥς ποτε Κάδμου· ἣν ἐκεῖσε κατακλιθεῖσαν τῷ κέρατι πατάξαι τὴν γῆν καὶ κρήνην ἀναφανῆναι, ἣν ἀπὸ τοῦ κέρατος τῆς βοὸς Βουκεραΐδα καλεῖσθαι. Οὕτω Θέων ἐν τῇ ὑπομνήσει εἰς α′ Αἰτίων Καλλιμάχου.

Eust. ad Hom. Od. p. 1404, 38: ἀναβάλλεται δὲ καὶ ὕδωρ, διὰ σωλήνων ἢ κίονος ἢ οὕτω πως ἀναβαῖνον ἢ καὶ ἄλλως ἀναπηδῶν, ὡς δηλοῖ παρὰ Καλλιμάχῳ·

23.

proll. p. 181 sq. Γυράδες — Λοκρὸς Αἴας.

Schol. A Iliad. XIII, 66: Αἴας Λοκρὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος, πατρὸς δὲ Ὀιλέως. οὗτος μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν αἴτιος τοῖς Ἕλλησιν ἀπωλείας ἐγίνετο. Κασάνδραν γὰρ τὴν Πριάμου ἱκέτιν οὖσαν Ἀθηνᾶς ἐν τῷ τῆς θεοῦ σηκῷ κατῄσχυνεν, ὥστε τὴν θεὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξοάνου εἰς τὴν ὀροφὴν τρέψαι, τοῖς δὲ Ἕλλησιν ὑποστρέφουσι καὶ κατὰ τὴν Εὔβοιαν γινομένοις χειμῶνας διεγεῖραι μεγάλους ὥστε πολλοὺς αὐτῶν διαφθαρῆναι. διανηξάμενος δὲ Αἴας εἰς τὰς Γυράδας καλουμένας πέτρας ἔλεγε χωρὶς θεῶν γνώμης διασεσῶσθαι· Ποσειδῶν δὲ ἀγανακτήσας διέσχισε τὴν πέτραν καὶ τὸν Αἴαντα τῷ κλύδωνι παρέδωκεν· ἐκριφέντα δὲ αὐτὸν κατὰ Δῆλον νεκρὸν Θέτις ἐλεήσασα θάπτει. Ἀθηνᾶ δὲ οὐδὲ ⟨τότε⟩ τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἠνάγκασεν ἐπὶ χίλια ἔτη εἰς Ἴλιον ἐκ κλήρου παρθένους πέμπειν. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν α′ αἰτίων καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τῇ δ′ τῆς Ὀδυσσείας παχυμερῶς.

24.

proll. p. 182 sq. Λασίη.

Plin. n. h. IV, 65: prima earum (Cycladum) Andrus. — Ipsam Myrsilus Cauron, deinde Antandron cognominatam tradit, Callimachus Lasiam.

25.

Οἰνοτρόποι.

proll. p. 183. Schol. vet. Lycophr. 570: μέμνηται δὲ καὶ Καλλίμαχος τῶν Ἀνίου θυγατέρων ἐν τοῖς Αἰτίοις.

Testimonia: 23 schol. vet. Lycophr. 1141 sqq. Tzetzes ad Lycophr. 1141. 25 schol. vet. Lycophr. 580.

Adnotatio critica: 22 Βουκαιραΐς Vat. Βουκεραΐς Flor. κατακλεισθεῖσα Vat. κατακληθεῖσαν Flor. τοῦ βοὸς codd. τῆς βοὸς ego cfr. ἡγουμένης. post καλεῖσθαι deficit Flor. ἐν τῷ ὑπομνήσεως — α′ αἰτίου Καλλίμαχος Vat. ego correxi. 23 χοιράδας pro γυράδας cod. (cfr. proll. p. 181) ⟨τότε⟩ suppl. E. Martinius.

26.

Ἰκάριον πέλαγος. proll. p. 185.

Schol. A Iliad. II, 145: τοῦ Ἰκαρίου πελάγους κεκλημένου οὕτως ἀπὸ Ἰκάρου τοῦ Δαιδάλου παιδὸς πεσόντος εἰς αὐτὸ καὶ ἀπολομένου οὕτως. μετὰ τὴν τῆς Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον μῖξιν Δαίδαλος εὐλαβούμενος τὴν Μίνωος ὀργὴν πτερωτὸς σὺν Ἰκάρῳ τῷ υἱεῖ ἐφέρετο, καταπεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς εἰς τὸ ὑποκείμενον πέλαγος Ἰκάριον μετωνομάσθη. ὁ μέντοι Δαίδαλος διαπτὰς εἰς Καμικὸν τῆς Σικελίας καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκδεχόμενος ἔμεινε παρὰ ταῖς Κωκάλου θυγατράσιν, ὑφ᾽ ὧν ὁ Μίνως ἥκων εἰς ἐπαναζήτησιν τοῦ Δαιδάλου ἀποθνῄσκει καταχυθέντος αὐτοῦ ζεστοῦ ὕδατος. ἱστορεῖ Φιλοστέφανος καὶ Καλλίμαχος ἐν αἰτίοις.

*27.

ἀντικρὺ Σάμοιο.

Steph. Byz. (p. 92): Ἀναία· παροξυτόνως, οὐχ ὡς Λίλαια, Ἱστίαια, Κάρθαια· ἔστι δὲ Καρίας.

*28.

δὴ τότε δηριόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.

Etym. Magn. p. 266, 41 (cfr. Herod. I p. 455, 18 Lentz.): ἐκ τούτου (δῆρις) γίνεται ῥῆμα δηρίω καὶ δηριῶ, περισπώμενον καὶ βαρύτονον: ὡς κόνις κονίω, δῆρις δηρίω καὶ δηριῶ οἷον·

29.

Ἡρακλέης — Ἡσιόνη. proll. p. 185 sq.

Brevis expositio in Verg. Georg. I, 502 (ed. Hagen.): Tam longe petit bellorum civilium causas, et pluraliter „periuria" dicit semel adversus Herculem gesta, semel adversus Apollinem et Neptunum, ut Callimachus docet, propter pollicitam Hesionam, Apollini et Neptuno propter muros constructos.

30.

Φαλάκρη. proll. p. 186 sq.

Schol. A Iliad. VIII, 48: τρία δέ εἰσιν ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης· Λεκτόν, Γάργαρον, Φαλάκρη. τούτου μνημονεύει Καλλίμαχος ἐν πρώτῳ αἰτίων.

Adnotatio critica: 26 Ἰκαρίου, Ἰκαρίῳ pro Ἰκάρου, Ἰκάρῳ cod. καταχεθέντος αὐτῷ cod. 27 ἀντικρὺ Σώμου Perus. 30 ἀκροτήρια cod.

Auctores: 28 Hom. Il. XII, 17: δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων cfr. proll. p. XLVI adn. 18.

Imitatores: 30 Colluthus 14: Ἰδαίης κάρηνον ἐπὶ πρηῶνα Φαλάκρης.

31.

proll. p. 187. ἐκλήθη δ' Ἀχιλεὺς ὑπὸ θείης [αἶψα] προνοίης.

Gramm. in A. O. Cram. IV, p. 403, 29: Ἀχιλεὺς ἀπὸ τοῦ εἶναι ἄχος τοῖς Ἰλεῦσιν (sic!) ἤγουν τοῖς Τρωσὶ κατὰ φερωνυμίαν· ὑπὸ γὰρ θείας προνοίας, ὥς ἔφη Καλλίμαχος, ἐκλήθη οὕτως.

32.

κοῖτον ὃς αἰζηῶν ἔγραε κηδεμόνας.

Galen. in Lex. Hippocr. (Med. Gr. XIX, 132, 1 Kühn): πολυγράῳ, πολυφάγῳ· (sequitur frg.) Καλλίμαχος ἀντὶ τοῦ κατέφαγε.

33.

χαλεπὴ μῆνις ἐπιχθονίων.

Schol. Odyss. II, 134: ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν· ἄλλως τε κατὰ Καλλίμαχον·

34.

proll. p. 188. Πάλαι δ' ἔτι Θετταλὸς ἀνὴρ
ῥυστάζει φθιμένων ἀμφὶ τάφον φονέας.

Schol. A Iliad. XXII, 397: διὰ τί Ἀχιλλεὺς θανόντα σύρει τὸν Ἕκτορα; — ὁ δὲ Καλλίμαχός φησιν ὅτι πάτριόν ἐστι Θετταλοῖς τοὺς τῶν φιλτάτων φονέας σύρειν περὶ τοὺς τῶν φονευθέντων τάφους. — ὅθεν καὶ τὸν Ἀχιλλέα ὡς Θετταλὸν πατρίῳ ἔθει ποιῆσαι. Procl. ad Plat. Polit. p. 391: εἴρηται μὲν οὖν καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ὡς Θετταλικόν τι τοιοῦτον ἔθος καὶ ὁ Κυρηναῖος μαρτυρεῖ ποιητής (sequitur fragmentum).

35.

οὐδ' ἔτι δὴν Φθίων εἶχεν ἀνακτορίην.

Ammon. (vel Herenn. Philo) de diff. voc. p. 143: Φθῖοι οἱ ὑπὸ τῷ Πρωτεσιλάῳ, — Φθιῶται δὲ οἱ ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ. — ἠγνόησεν οὖν Καλλίμαχος ἐπὶ Πηλέως εἰπών·

Testimonia: 32 Et. Magn. p. 239, 33. ὃς — κηδεμόνας Flor. p. 78 cod. Voss. Et. M. p. 237, 44. Et. M. p. 239, 33. Et. cod. Par. 2667 schol. Ven. Il. XXI, 12 ὃς ἔ. κ. Pszonar. 446. αἰζηῶν ἔ. κ. Et. M. p. 219, 48 Gud. p. 117, 48 Et. Angel. ἔγραε κ. Flor. p. 79.

Adnotatio critica: 31 sic restitui et αἶψα supplevi. 32 καὶ γόνος Galen. codd. καὶ τόνος Et. M. p. 239. αἰζηῶν L. M cett. auct. αἰζηῶ Laur. αἰζιῶ Parisin. ζειῶν Vatic. ἔγρασκη δαιμονα L (δεμόνα man. 2) ἔγρας κηδεμόνα Parisin. ἔγρας κηδεμόνα Laur. ἔγρασκε δὲ μόνα Vatic. ἔκραε κηδεμόνας vel κηδεμόνος schol. Hom. ἀίγραε Et. Ang. ἔγραε Gud. Et. M. p. 239 Pszonar. κηδεμόνα Pszonar. κηδεμὸ Flor. codd. Voss. Et. M. p. 237, 44 κηδεμόνος Gud. Et. M. p. 239. Ang. κηδόμενος Et. M. p. 219, 48. 239, 33. 34 ὅθεν — ποιῆσαι cfr. proll. p. 187. 35 οὐδ' ἔτι] οὐδέ Voss. οὐδέ τι Ven. δὴν Schneider. τὴν codd. εἶχεν Voss. εἶλεν Ven. Πηλέως ego. πόλεως codd.

Auctores: 34 Hom. Il. XXIV, 755 sq.: πολλ' ἐρυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἑτάροιο | Πατρόκλου τὸν ἔπεφνες.

Imitatores: 35 ἀνακτορίην cfr. Apoll. I, 839. Opp. Hal. II, 684. Sibyll. IV, 66. Naekii op. I, 249.

36.

Πηλεὺc — Κῶc. proll. p. 188.

Schol. Pind. Pyth. III, 167: Πηλεὺc ἐν Κῷ τῇ νήcῳ ἀτυχήcαc τὸν βίον οἰκτρῶc καὶ ἐπωδύνωc ἀπέθανεν.

37.

Ῥιπαίου πέμπουcιν ἀπ᾽ οὔρεοc ᾗχι μάλιcτα proll. p. 191.
τέρπουcιν λιπαραὶ Φοῖβον ὀνοcφαγίαι.

Schol. Apoll. IV, 284: Ἴcτρον φηcὶν ἐκ τῶν Ὑπερβορέων καταφέρεcθαι καὶ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν. Ῥιπαῖα δὲ ὄρη ἐν ταῖc ἀντολαῖc, ὡc Καλλίμαχοc· Ῥιπαίου-μάλιcτα. Schol. Pind. Pyth. X, 49: οἱ γὰρ Ὑπερβόρειοι ὄνουc θύουcι τῷ Ἀπόλλωνι, ὡc Κ. φηcι· τέρπουcιν κτέ.

38.

πόντοc Τρινάκριοc.

Steph. Byz. (p. 635, 11): Τρινακρία, ἡ Cικελία, παρὰ τὸ τρεῖc ἔχειν ἄκραc. τὸ ἐθνικὸν Τρινακριεύc. Καλλίμαχοc δὲ Αἰτίων πρώτῃ·

39.

Καὶ τὰ μὲν ὡc ἤμελλε μετὰ χρόνον ἐκτελέεcθαι.

Schol. Apoll. Rhod. I, 1309: Καλλιμάχου ὁ cτίχοc.

40.

τὴν δὲ γενὴν οὐκ οἶδα καὶ οὐδ᾽ ὅθεν οἶδεν ὁδεύει
θνητὸc ἀνήρ.

Et. Magn. 225, 4: γενέθλη. ὅθεν καὶ τὸ γενή. ἀπὸ τοῦ γενῶ γενή. — Καλλίμαχοc· τὴν-οἶδα. Schol. Dion. Per. 221: Θεόκριτοc (VII, 114) ἕωc Βλεμμύων αὐτὸν (Νεῖλον) ὁρᾶcθαί φηcιν, ὁ δὲ Κ.· καὶ κτέ.

41.

Οἵη τε Τρίτωνοc ἐφ᾽ ὕδαcιν Ἀcβύcταο. proll. p. 194.

Steph. Byz. (p. 130, 5): Ἄcβυcτα, πόλιc Λιβύηc, καὶ ὁ πολίτηc Ἀcβύcτηc· (sequitur fragmentum). Καλλίμαχοc Αἰτίων α΄.

*42.

ὅτ᾽ ἄν μ᾽ ἰνάccετε.

Etym. Flor. p. 169: ἰνάccω· cημαίνει τὸ ἰcχὺν παρέχω, οἷον·

Testimonia: 37, 2 Clem. Alex. Protrep. p. 25 Pott.

Adnotatio critica: 37 frg. coniunx. Hecker. 38 restitui sec. Apoll. IV, 291. αἰτιῶν codd. η 40 frg. coniunx. Schneider. γενήν cfr. Lobeck. path. I, p. 417. 41 οἵτε R οἵετε Perus. αἰτιῶν codd. 42 ὅτ᾽ ἄν μ᾽ ἰνάccατο cod. corr. Schneider.

Auctores: 41 (Hesiodi) theog. ap. Chrysipp. in Galen. de Hippocr. et Plat. dogm. III 8 Aesch. Eum. 289 sqq.

Imitatores: 38 Apoll. IV, 291. 39 Apoll. I, 1309 cfr. frg. Nonn. XXI, 142. V, 211. XXI, 160. 40 Lucan. X, 295 sq. cfr. Horat. carm. IV, 11, 45 sq. 41 Apoll. IV, 1311. Ἀcβύcταο Nonn. III, 292.

43.

proll. p. 195. εἰδυῖαν φάλιον ταῦρον ἰηλεμίcαι.

Et. Magn. p. 463, 4: — ἰαλεμῆcαι τὸ θρηνῆcαι, ὡc παρὰ Καλλιμάχῳ·

44.

proll. p. 196. Μαλλόc.

Steph. Byz. (p. 430, 3): Μαλλόc, πόλιc Κιλικίαc. Καλλίμαχοc Αἰτίων α΄.

45.

περcίη ⟨ἧc⟩ τ᾽ ἕνεκεν πένθοc ἀπωμόcατ⟨ο

Tryphon. ap. Apoll. Dysc. de coni. (G. G. I, 1, p. 238): περcίη-ἀπωμόcατ ⟨ἰωνίζοντοc πολλάκιc⟩ τοῦ Κ.

Conspectus fragmentorum.

editio Schneideri	edit. mea	editio Schneideri	edit. mea
4.	21.	298.	22.
5.	26.	308.	19.
12.	11.	315[a].	14, 1.
13.	41.	372.	36.
13[a].	14, 2.	394.	24.
13[b].	7, 1.	424.	15.
13[c].	30.	445.	40.
13[d].	23.	466.	34.
13[e].	16.	473.	18.
14.	5.	485.	45.
15.	44.	532.	4.
16.	6.	534.	20.
17.	22.	539.	1.
18.	38.	549.	31.
127.	13.	559. 560.	29.
176.	43.	frg. anon. 86.	28.
188.	37, 2.	110.	12.
200.	32.	126.	42.
212.	39.	143.	10.
215.	37, 1.	144.	3.
218.	35.	168.	8.
241.	40, 1.	217.	9.
262.	33.	241.	20.
275.	7, 2.	295.	27.
276.	17.		

Testimonia: 43 εἰδυῖαν φ. schol. Ambr. Theocr. p. 35 εἰδυῖαν φ. τ. Flor. p. 298 Schol. Theocr.

Adnotatio critica: 43 εἰδυωφαλίων ταύρων Flor. Duebnero teste. ἡδὺ ἂν φάλιον Ambr. Theocr. 44 αἰτιῶν cod. 45 restit. Schneider.

Index nominum.

1) a = adnotatio.

Jahrbücher für classische Philologie. Herausgegeben von Dr. Alfred Fleckeisen, Professor in Dresden. XXII. Supplementband. 2. (Schluss-) Heft. [III u. S. 335—772.] gr. 8. geh. n. ℳ 12.—

Inhalt: De Isocratis orationibus iudicialibus quaestiones selectae. scripsit *Engelbertus Drerup*. — Quaestiones Iuvenalianae. scripsit *Ernestus Lommatzsch*. — Zur Überlieferungs-Geschichte von Ciceros epistularum libri XVI. Von *L. Gurlitt*. — Die historische Schriftstellerei des C. Asinius Pollio. Zugleich ein Beitrag zur Quellenforschung über Appian und Plutarch. Von Dr. phil. *Ernst Kornemann*. — Die Therapeuten und die Philonische Schrift vom beschaulichen Leben. Von *Paul Wendland*.

Immisch, Otto, philologische Studien zu Plato. Erstes Heft. Axiochus. [III u. 99 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 3.—

Keller, Otto, grammatische Aufsätze. A. u. d. T.: Zur lateinischen Sprachgeschichte. II. Teil. [VIII u. 406 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 14.—

Lexikon, ausführliches, der griechischen und römischen Mythologie. Im Verein mit vielen Gelehrten herausgegeben von W. H. Roscher. Mit zahlreichen Abbildungen. 32. Lieferung. (Medeia—Memnon.) [Sp. 2497—2656.] Lex.-8. geh. n. ℳ 2.—

Lommatzsch, Ernestus, quaestiones Iuvenalianae. Insunt glossae Pithoeanae interlineares nunc primum editae. [134 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 4.40.

Lykophron's Alexandra. Griechisch und deutsch mit erklärenden Anmerkungen von Dr. Carl von Holzinger. gr. 8. 1895. geh. n. ℳ 15.—

Meyer, Paul, der römische Konkubinat (nach den Rechtsquellen und den Inschriften). [VII u. 196 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 5.—

Plauti, T. Macci, comoediae. Recensuit, instrumento critico et prolegomenis auxit Fridericus Ritschelius, sociis operae adsumptis Gustavo Loewe, Georgio Goetz, Friderico Schoell. Tomi IV fasciculus V. Et. s. t.: T. Macci Plauti Cistellaria, rec. Fr. Schoell. Accedunt deperditarum fabularum fragmenta a Georgio Goetz recensita. [XXXVIII u. 205 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 5.60.

Preuss, Siegmund, index Aeschineus. [190 S.] 8. geh. n. ℳ 6.40.

Reinach, Théodore, Mithradates Eupator, König von Pontos. Mit Berichtigungen und Nachträgen des Verfassers ins Deutsche übertragen von A. Goetz. Mit 3 Karten und 4 Heliogravüren. [XVIII u. 488 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 12.—

Schneider, Arthur, das alte Rom. Entwickelung seines Grundrisses und Geschichte seiner Bauten. Auf 12 Karten und 14 Tafeln dargestellt und mit einem Plane der heutigen Stadt sowie einer stadtgeschichtlichen Einleitung herausgegeben von A. S. [12 Seiten Text, 12 Karten, 14 Tafeln mit 287 Abbildungen und 1 Plan auf Karton.] Quer-Folio 45×56 cm. Geschmackvoll u. dauerhaft geb. n. ℳ 16.—

Vergili Maronis, P., opera apparatu critico in artius contracto iterum rec. Otto Ribbeck. Vol. I. Bucolica et Georgica. [X u. 208 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 5.—

——— ——— Voll. II. III. Aeneidos libri I—XII. [VI, III u. S. 209—840.] gr. 8. geh. je n. ℳ 7.20.

——— ——— Vol. IV. Appendix Vergiliana. [VI u. 101 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 3.—

Verhandlungen der dreiundvierzigsten Versammlung deutscher Philologen und Schulmänner in Köln vom 24. bis 28. September 1895. Im Auftrage des Präsidiums redigiert von E. Oehley, Köln. [248 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 6.—

Wendland, Paul, die Therapeuten und die Philonische Schrift vom beschaulichen Leben. Ein Beitrag zur Geschichte des hellenistischen Judentums. [80 S.] gr. 8. geh. n. ℳ 2.80.

Wislicenus, Dr. Walter F., a. o. Professor an der Universität Strafsburg, astronomische Chronologie. Ein Hilfsbuch für Historiker, Archäologen und Astronomen. [X u. 163 S.] gr. 8. In Lnw. geb. n. ℳ 5.—